

Advocata Croatiae

List svetišta i župe Majke Božje Remetske :: Božić 2017. :: Zagreb :: godina 21. :: broj 64 :: cijena 15 kuna

www.zuparemete.net

Božićni koncert Simfonijskog orkestra HRT-a snimljen 15. prosinca
u crkvi Majke Božje Remetske

Sretan Božić i Nova Godina

Riječ je ljubav

- »Riječ« je ljubav, ona je početak, ona je zvjezda vodilja ka svjetlu! Svjetlo je u svima nama, u našim dobrim djelima i pogotovo riječima.

Lucija Čutura

N

ajljepši i najsažetiji dio Biblije su riječi Ivanova evanđelja: »U početku bijaše Riječ i Riječ bijaše u Boga i Riječ bijaše Bog. Ona bijaše u početku u Boga. Sve postade po njoj i bez nje ne postade ništa. Svemu što postade u njoj bijaše život, i život bijaše ljudima svjetlo; i svjetlo u tami svijetli i tama ga ne obuze. Svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakog čovjeka dođe na svijet; bijaše na svijetu i svijet po njemu posta... i svijet ga ne upozna.«

U tim riječima stoji filozofija stvaranja - fizika, kemija, biologija... sve znanosti čovjeku znane koje zadovoljavaju njegovu znatitelju, ali i izazovi koji nam nude prilike za početak. Bilo da ove riječi čitate po prvi ili stoti put, u njima ćete uvijek pronaći priliku za novi početak ili početak dugo čekane promjene. To su riječi za život. Riječi koje se pretaču u život. »Riječ« je ljubav, ona je početak, ona je zvjezda vodilja ka svjetlu! Svjetlo je u svima nama, u našim dobrim djelima i pogotovo riječima. U današnjem svijetu sve je manje žive riječi jer je zamjenjuje tehnologija i tehnika, a gubi se boja glasa i toplina žive riječi. Čudna

je ta imenica »Riječ« koja traži da je se koristi. Ona je u molitvi, ona je u razgovoru, ona je u slušanju potreba drugih. To je Riječ! Boga ne možemo staviti u kalup naših riječi, vjeru i ljubav ne možemo riječima uokviriti. Ali riječima možemo započeti, napraviti prvi korak i reći »Da!« Božjoj ljubavi, širiti je našim riječima i djelima dalje.

Otvorimo svoja srca i domove bližnjima i potrebitima, pružimo toplinu jedni drugima u zajedničkim molitvama! Pokažimo svoje istinsko svjetlo! Provedimo ovaj Božić u zajedništvu i živoj riječi jer preko njih se ostvaruje i produbljuje ljubav prema Bogu i čovjeku.

Blagoslovjen Božić svima uz obilje toplih riječi, mira i radosti!

IMPRESSUM

Izdavač: Župa Uznesenja BDM - Remete
 Za izdavača: o. Antonio-Mario Čirko
 Adresa uredništva: Česmičkoga 1, 10000 Zagreb
 Telefon: 01/4500 500, faks: 01/4580 952
 E-adresa: zupa.remete@gmail.com
 Glavni urednik: o. Antonio-Mario Čirko
 Izvršni urednik: Lucija Čutura
 Korektura: Martin Čutura

Fotografija na naslovni: Koncert Simfonijskog orkestra HRT-a
 Fotografirali: Vlado Čutura, Marko Dušak,
 Elvir Tabaković, arhiva župe
 PBZ Žiro-račun: HR1423400091510697474
 ISSN: 1331-4092
 Grafička priprema: Slavica Čutura
 Tisk: M-PRINT, Zagreb
 Časopis izlazi tri puta godišnje: za Uskrs, Božić i Veliku Gospu

5

KRATKO
PREDSTAVLJANJE
HRVATSKE
KARMELSKIE
PROVINCIE

Djeluju na pet
jezika i dva
obreda

*o. Srećko Rimac,
OCD*

10

Duhovni susret
hrvatskih branitelja

Nek svjetli
vaša
svijetlost
pred ljudima

Vlado Čutura

16

ŽUPNI
MALONOGOMETNI
TURNIR

Zajedništvo
nadilazi igru

Krešo Šušnić

22

IZLOŽBA »100 PRESEPI« -
»100 JASLICA«

Remetske
jaslice u Rimu

Jasmina Vranjković

28

Blagdan Sveta tri kralja i romarsko
hodočašće na Kraljev Vrh u selima
nekadašnje remetske župe

Pola stoljeća duga tradicija

Dr. sc. Domagoj Novosel

- 4 Meditacija - o. Alen Mažić
- 6 Svjedočiti Isusa danas
- o. Antonio-Mario Čirko
- 12 Mali Isus ili Djed Božičnjak?
- prof. dr. Božo Skoko
- 14 Četvrt stoljeća Caritasa
- 19 Zajednica obitelji na Mrežnici

- 20 DVD Bukovac
- 24 Karmelijada
- 25 Krizmanički tečaj u Remetama
- 27 Sv. Pavao Pustinjač i sv. Šimun
Stilita - Zlatko Šušnić
- 31 Božićno promišljanje
- Mateja Lekčević

- 32 Što mijenjati u odgoju i
obrazovanju? - Jadranka Bizjak Igrec
- 34 Kronologija
- 40 Stranica za školarce
- 42 Jubilarci
- 55 Matice

Božić je objava Vječne Riječi

»Božićno je svjetlo eksplozija spoznaje koja posve mijenja našu sliku o Bogu. Naši djetinji načini razmišljanja o Bogu ostaju za nama. Dok upiremo svoj zadivljeni pogled u djetešce u koljevci, naše se najunutarnjije biće otvara prema novoj svijesti koju je to dijete donijelo na svijet.«

*Autor:
o. Alen Mažić*

tajstvo Božića! Isusovo rođenje! Veliki događaj u našim životima i u životu vječnoga i svemoćnoga Boga. Bog je postao dijete kako bi nam se približio i pokazao nam koliko nas ljubi. Posljednja zbilja je kroz Riječ postala Tijelom. U liturgijsko vrijeme došašća radosno smo iščekivali ovaj događaj koji sada slavimo svim srcem, božansko svjetlo koje obasjava sve koji mu se žele približiti i postati dionici toga istog svjetla. Božić je objava Vječne Riječi koja je postala Tijelom. Da bi prodri u ovo bogatstvo otajstva Božjeg pohođenja potrebno nam je vrijeme. Najviše što možemo učiniti na božićnu noć jest uzdisati od udivljenja i radovati se s anđelima i pastirima koji su to prvi iskusili. I što nam božansko svjetlo jače svijetli, otkriva nam svoj sadržaj, a to je božanski život. Božanski život nam otkriva da je posljednja zbilja ljubav! Bogojavljanje je vrhunska božićna svetkovina i skloni smo misliti da je Božić veća svetkovina, ali u zbilji on je tek početak. Božić zato budi našu glad za sva blaga koja se tek trebaju otkriti u svetkovinama koje dolaze. Veliko rasvjetljenje otajstva Božića-Bogojavljanja jest spoznaja da božansko svjetlo otkriva, ne samo da je Sin Božji postao čovjekom, već da smo mi kao živi udovi ugrađeni u njegovo tijelo. Božji Sin okuplja k sebi čitavu ljudsku obitelj, prošlu, sadašnju i buduću. U trenutku kada je iz krila Presvetog Trojstva izgovorena Vječna Riječ i kada je iskoraknula u čovjekovo stanje, predana je svim stvorenjima. I zato je Božić, Isusova poruka da je kraljevstvo Božje tu u cijelosti. Bog je sada u cijelosti dostupan svakom ljudskom biću koje ga želi. Kristov dolazak u naš život je plod otajstva Božića i ono je poziv da uzmemo ono što je već naše.

Svetkovina Božića budi u nama spoznaju da je Bog najdublja zbilja u svakome od nas, Krist boravi u nama na tajanstven, ali zbiljski način i zato smijemo biti radosni i zahvalni na Božjoj nazočnosti u nama i jedinstvu koje želi imati sa svakime od nas ljudi. U svjetlu otajstva Bo-

žića spoznajemo da jedinstvo s Kristom nije duhovna luka spasa, to je borba sa zlim silama koje su ubile Isusa i koje mogu i nas ubiti ako im stanemo na put. Budući da živimo unutar svoga ljudskog stanja, božansko je svjetlo pod stalnom prijetnjom nasilnih sila koje koče napredak u nama i čitavom društvu, sila koje ne žele čuti za ljubav, svakako ne ljubav koja se razdaje.

Stoga trebamo produbljivati i hraniti svoju vjeru liturgijom koja nam daje snagu za iskazivanje ljubavi bez obzira što se dogodilo. Ta nam se snaga objavljuje otajstvom Božića. Božansko svjetlo prodire kroz svaku tamu, predrasude, unaprijed stvorene vrijednosti, pogrešna očekivanja, prijetvornosti i licemjerja i suočava nas s istinom. Božićna svjetlost podupire našu želju da živimo u istini, a to znači dopustiti da Krist u nama raste, ne samo u nama, već i u drugima. Božićno je svjetlo eksplozija spoznaje koja posve mijenja našu sliku o Bogu. Naši djetinji načini razmišljanja o Bogu ostaju za nama. Dok upiremo svoj zadivljeni pogled u djetešce u koljevci, naše se najunutarnjije biće otvara prema novoj svijesti koju je to dijete donijelo na svijet. Božić nam poručuje kako nam božanska ljubav pripada i preobilno se preljeva, to je svjetlo koje se otkriva kao što su se otvarali darovi mudraca što su bili znakovi unutarnjega Kristova blaga. Svi ti darovi naša su svojina upravo sada u euharistijskoj liturgiji kojom slavimo otajstvo Božića.

KRATKO PREDSTAVLJANJE HRVATSKE KARMELSKЕ PROVINCИЈЕ

Djeluju na pet jezika i dva obreda

- Hrvatska karmelska provincija danas ima 8 samostana (Sombor, Remete, Split, Krk, Sofija, Buško jezero, Graz i Rim). Prije godinu i pol naš subrat o. Zdenko Križić postao je biskupom Gospičko-senjskim, što nas posebno raduje. U Provinciji imamo: 1 biskupa, 37 svećenika, 9 braće, 2 đakona, 12 bogoslova, 2 novaka i 4 kandidata.*

ragi župljeni župe »Uznesenja Majke Božje« i hodočasnici svetišta Majke Božje Remetske. Htio bih Vam ukratko predstaviti nas braću karmelićane, koji se u Remetama nalazimo od 1959. godine. Društvo i Crkva se mijenjaju i to relativno brzo. Mijenjaju se različita društvena uređenja, običaji, generacije... Tako da su se neke stvari i u društvu i u obiteljima, pa tako i u Crkvi dosta promjenile. Karmelićani su u Remete došli po želji bl. Alojzija Stepinca, zagrebačkog nadbiskupa i kardinala 1959. On je jako dobro znao da karmelićani na poseban način štuju Blaženu Djericu Mariju i zbog toga ih je pozvao da dođu iz Sombora kako bi bili čuvari drevnog svetišta Majke Božje u Remetama. Htio je da »*Fidelissima Mater*« ima i *fidelissimos custodes*. Nadbiskup Stepinac je imao veliku želju da se svetište povjeri upravo redovnicima koji su na poseban način povezani s Blaženom Djericom Marijom i koji će zajedno s hodočasnicima moliti za istinsku dobrobit hrvatskoga naroda i cijelog svijeta. Od 1963. karmelićani preuzimaju vodstvo Svetišta i župe u Remetama od vrlo zaslužnog remetskog župnika mons. Leopolda Russana. Stariji župljeni i hodočasnici u Svetište poznavali su prve generacije karmelićana u Remetama. Većina od njih već su pokojnici. Da se prisjetimo samo pokojnih župnika: o. Ivan Keravin i o. Ante Stantić. No, i o. Vjenceslav Mihetec, iako nije pripadao toj prvoj

generaciji, Gospodin ga je već pozvao sebi. Iz prvog samostana naše Provincije u Somboru, koji je osnovan 1904. Karmel se preselio u Remete, a iz Remeta u druga mjesta i države. Tako da naša, Hrvatska karmelska provincija danas ima 8 samostana (Sombor, Remete, Split, Krk, Sofija, Buško jezero, Graz i Rim). Prije godinu i pol naš subrat o. Zdenko Križić postao je biskupom Gospičko-senjskim, što nas posebno raduje. U Provinciji imamo: 1 biskupa, 37 svećenika, 9 braće, 2 đakona, 12 bogoslova, 2 novaka i 4 kandidata. Sjedište Provincije nalazi se u Remetama gdje se nalazi i više provincialnih ustanova. Novicijat nam se nalazi u Grazu, a redovničku formaciju naši kandidati i postulati započinju u Somboru.

Autor:
o. Srećko Rimac,
OCD

Pastoral na pet jezika

Osam samostana nalazi se u 6 država, a pastoral se odvija na 5 jezika (hrvatski, mađarski, bugarski, njemački i talijanski), te dva obreda (latinski i bizantski). Ovo je vrlo zahtjevno i izazovno, tako da nam je u Provinciji jako važno učenje stranih jezika kako bismo mogli služiti u samostanima koji nam pripadaju. Somborski samostan je mjesto gdje naši kandidati čine svoje prve korake. Tu provode i svoju postulaturu – vrijeme priprave za novicijat. U ovom samostanu djeluje i prva zajednica karmelskog Svjetovnog reda u našoj Provinciji, a također i duhovni centar S.B. o. Gerarda Tome Stan-

tića. Samostan je poznat u biskupiji kao mjesto duhovnih okupljanja osobito dijecezanskih svećenika i redovnica. Pastoral se odvija na hrvatskom i na mađarskom jeziku.

U Splitu je nedavno sagrađen samostan, ali crkva još nema krova. To nam je u Provinciji u ovom razdoblju najveći građevinski projekt kojega povjeravamo sv. Josipu koji je i zaštitnik naše Provincije. Ove godine u Splitu smo započeli sa studijem »Teologija posvećenog života«, i ustanovljena je zajednica karmelskog Svjetovnog reda. Uz pastoral župe, braća u Splitu imaju još i brojne druge pastoralne obaveze – od rada u školi do duhovne asistencije različitih duhovnih pokreta u Crkvi. Samostan i duhovni centar na Krku je predviđen prije svega za duhovne programe – duhovne vježbe, obnove, seminari. Na Krku također djeluje zajednica karmelskog Svjetovnog reda. Samostan duhovni centar na Buškom jezeru je također predviđen prije svega za duhovne programe, a u njemu se odvijaju i susreti različitih kulturno-loških sadržaja. Braća u Sofiji duhovno brinu za sestre karmeličanke i karmelski Svjetovni red, a na službi su i mjesnoj Crkvi u različitim potrebama biskupije i Biskupske Konferencije. Pastoral je uglavnom na bugarskom jeziku i na bizantskom obredu. U Grazu se formiraju naši redovnici. Formacija se odvija na hrvatskom jeziku, a braća se duhovno brinu za sestre karmeličanke i karmelski Svjetovni red, te služe i propovijedaju na njemačkom jeziku. Naša braća u Rimu vode svetište »sv. Male Terezije«, te sudjeluju u formaciji naše braće bogoslova, đakona i onih koji studiraju na poslijediplomskim studijima. Pastoral se odvija na talijanskom jeziku. Iz ovoga kratkog prikaza Provincije može se vidjeti da je to vrlo raznolika stvarnost i da nije nimalo laka zadaća animiranja, povezivanja i projektiranja kako bi se, ne samo sada, nego i u budućnosti, sve moglo skladno odvijati. Središnje ustanove Provincije nalaze se u Remetama odakle se koordinira život svih osam samostana Provincije, te se ostvaruje povezanost sa središnjicom Reda u Rimu i suradnja s drugim Provincijama našega Reda i s drugim redovnicima i redovnicama. Mi redovnici pripadamo Provinciji i nismo vezani uz jedan samostan, tako da su premeštaji iz jednog samostana u drugi nešto redovito i uobičajeno. U Remetama se nalaze središnje ustanove naše Provincije: Provincijalat; Klerikat; Sjemenište; Karmelska izdanja (KIZ); Vicepostulatura S.B. o. Gerarda Tome Stantića; Sustavni studij duhovnosti; Teologija posvećenog života; Zajednica u Remetama vodi župu s pripadajućom filijalom; Svetište; karmelski Svjetovni Red (dvije zajednice); Caritas župe. Dvojica članova remetske zajednice su profesori na KBF-u Sveučilišta u Zagrebu. Jedan je ravnatelj *Prve Katoličke osnovne škole u Gradu Zagrebu*. Trojica subraće predaju na SSD-u, a dvojica na *Studiju teologije posvećenog života*. Dvojica rade u *Vojnom ordinarijatu*. Četvorica braće su zadužena za rad s klauzurnim sestrama karmeličankama u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji. Braća su aktivno uključena i

u rad sa sestrama karmeličankama BSI i karmelskim apostolatom pri njihovim samostanima. Kao što se može vidjeti braća karmeličani iz remetskog samostana, osim rada u župi i u Svetištu M.B. Remetske djeluju na puno područja. U trogodištu od 2014. do 2017. karmeličani remetske zajednice su uz redovito služenje na KBF-u, SSD-u i TPŽ-u, šest puta tjedno slavili euharistiju kod ss. Naše Gospe, dva puta tjedno u Domu bl. Alojzija Stepinca u Cugovcu, jednom mjesечно kod sestara Misionarki Ljubavi. Izvan samostana su održali 50 duhovnih vježbi, 50 duhovnih obnova, vodili su 32 hodočašća, 3 misije, 16 trodnevnicu, 1 devetnicu i još 460 ostalih apostolata. Puno ljudi dolazi u Remete i za duhovno vodstvo, a jedan redovnik vodi i tečajeve komunikacije. Trojica naše subraće direktno su uključena u pastoralni rad u župi, a prior samostana je i upravitelj Svetišta. Župa i Svetište u Remetama su nam jako važni i u suradnji sa župljanim želimo ponuditi nove sadržaje. Od samih početaka prisutnosti karmeličana u Remetama za župnike i upravitelje Svetišta birani su posebno prikladni redovnici za ove vrlo odgovorne službe: o. Antonio Mario Čirković, o. Stjepan Vidak, o. Ilija Tipurić i o. Daniel Čolo. Zbog njihovih sposobnosti kako su traženi i na drugim mjestima kao propovjednici, voditelji duhovnih vježbi, misija, isповjednici.

Svoju posebnost ugrađuju u zajedništvo

Što se tiče prisutnosti nas karmeličana u Crkvi ona je određena našom karizmom koja se, na jedan način, sažeto nalazi u našem Pravilu i Konstitucijama. Tako i naša Provincija od početka u Somboru, pa do posljednjeg samostana u Rimu želi služiti u Crkvi u skladu s našom specifičnom karizmom, a to je prije svega, molitva i apostolat duhovnoga života (ukratko rečeno). Od prvoga, pa do osmoga samostana Provincije išli smo upravo u tome smjeru. Tako da je usmjerenje Provincije određeno već od njezinih samih početaka, a kasnije se razvijao u istom smjeru. Ono što specifično nudimo u našoj Crkvi to je pastoral duhovnosti – Sustavni studij duhovnosti, Studij teolo-

gije posvećenog života, duhovne centre za duhovne vježbe za različite grupe, duhovne vježbe, duhovne obnove, misije, devetnice, asistencija duhovnih pokreta u Crkvi, promicanje redovničkog života... Prema našim Konstitucijama, koje izražavaju našu karizmu, prioritet u pastoralu treba nam biti duhovna asistencija klauzurnih sestara karmeličanki, rad s karmelskim Svetovnim redom, Bratovštinom karmelskog škapulara, s ostalim sestrama karmeličankama. Kod nas u Hrvatskoj su prisutne sestre karmeličanke BSI, tako da i s njima jako dobro surađujemo zajedno se nadopunjivajući u karmelskom apostolatu Zajednice karmelskih laika, mladih Karmela i

u organiziranju Karmeljade. Može se reći da nam je glavni apostolat time određen, ali u Crkvi i u društvu postoje uvijek novi izazovi koji se odnose i na nas karmeličane, tako da trebamo odgovarati i na njih, iako su na neke izazove pozvani odgovarati prije svega, aktivni Redovi ili Družbe u Crkvi ili država i društvo općenito. Svaki apostolat, kojega poduzimamo, trebao bi proizlaziti iz molitve, na tome je naglasak. Nije isključeno da se bavimo različitim apostolatima, ako je to uistinu neophodno. Ali ima redova i družba u Crkvi, bilo muških, bilo ženskih, kao i laičkih udrug, koje su posebno osposobljene za neko područje apostolata. U Kristovu Tijelu, Crkvi, svaka karizma ima svoje mjesto i Crkva ima najviše koristi kada svatko djeluje u svojoj karizmi. Nije dobro kada se svi bave svime. Tada, na jedan način, nastaje kaos, kako nam o tome govori sv. Franjo Saleški u svome djelu »Filotea«.

Ovo bi bio kratki prikaz naše Hrvatske karmelske provincije kojem je cilj da se međusobno bolje upoznamo jer nas je Bog uputio jedne na druge. U ime svoje subraće karmeličana, mogu reći da se kao Marijini sinovi, u Marijinim Remetama jako dobro osjećamo. To je mjesto stoljetne molitve i to se jako osjeća. Zahvaljujem svim župljanima i hodočasnicima za potporu koju osjećamo od svih vas. U mnogim župljanima nalazimo veliku potporu i izvrsne suradnike. Neki župljani su toliko nadareni i odani Bogu i Crkvi, tako da vode različite projekte, a mi smo njima suradnici. To nas jako veseli jer svi radimo u vinogradu Božjem na način kako to Bog od nas traži. Zahvaljujem Bogu za sve vas i preporučujem sebe i svu braću karmeličane naše Provincije u vaše molitve i žrtve jer svi se nalazimo pod istim Marijinim plaštem.

SVJEDOČITI ISUSA DANAS

Ne postoji simpatični đavao!

- *Đavao je lažac i ubojica ljudi. Zato izgovaranje njegova imena kroz tzv. đavlekanje nije ništa drugo nego zazivanje sotone u svoj vlastiti život.*

Autor:
o. Antonio
Mario Čirko

Još kao srednjoškolac uočio sam jednu knjigu poznatog evangeličara Emiliena Tardifa: *Isus me učinio svjedokom*. Bilo mi je zanimljivo čitati iskustva iz njegova života gdje svjedoči tolike milosti koje je primio kroz svoju svećeničku službu, osobito kroz konkretnе Božje čudesne zahvate u životima mnogih ljudi kojima je navijestao Božju Riječ.

Kao redovnik karmeličanin, kao svećenik i kao župnik prepoznamem važnost osobnog iskustva živoga Boga. Nakon toga iskustva nutrina čezne svjedočiti. No, uvjek smo u opasnosti komocije ili gledanja obzira što će drugi misliti o meni ako ispričam svoje iskustvo ili pak ako po duhovnom nadahnucu govoriš istinu koja nije uvijek ugodna za čuti.

Evo jednog primjera. Često slušam ljude kako kažu da »đavlekaju«. I to đavlekanje na prvi pogled nekako simpatično zvuči, osobito jer se radi o umanjenici, te sve izgleda bezazleno. Mnogi to ne doživljavaju kao grijeh. No, istina je da ne postoji simpatični đavao. Đavao je lažac i ubojica ljudi. Zato izgovaranje njegova imena kroz tzv. đavlekanje nije ništa drugo nego zazivanje sotone u svoj vlastiti život. Potrebno je jasno i glasno reći da treba raditi na tome da to izade iz navike mnogih kojima

je to postala poštupalica da se đavlovo ime spominje puno više negoli Božje. I to je strahota kada se nazivamo vjernicima, a ne uočavamo ozbiljnost đavlekanja. No, mnogi se pokušavaju pravdati da oni nikome zlo ne čine time i da nisu nikoga ubili. Bogu hvala da ne čine zlo, ali ga čine sebi i vlastitoj obitelji. Vidimo da svjedočiti vjeru i Isusa nije uvijek lako, ali je potrebno i bla-goslovljeno bez obzira da li drugi prihvataju ili ne naša svjedočanstva i iskustva.

Blagoslivljati one koji nas ne prihvataju

Ako znamo da nešto nije dobro, ne smijemo šutjeti nego biti Isusovi svjedoči. Moramo početi od svoje obitelji, župne zajednice, ali i vlastite domovine. Svjedočenje može biti i na razini jednog naroda. Gledajući našu domovinu vidimo kako nam manjina želi nametati vrijednosti kojima se žele uništiti obiteljske vrijednosti i sve ono što čovjeka čini čovjekom s dušom. Zato je velika socijalna nepravda kada većina pati zbog manjine. Svatko ima pravo i po Božjem zakonu na svoju osobnu odluku da živi kako želi. Imaju zakonsko i Božje pravo, te svatko za svoje odluke snosi posljedice. Ali to ne smije biti razlog da se zbog nečijih opredjeljenja našteti drugima.

Zato treba jasno svjedočiti i reći: »Katolici su danas obespravljena manjina koja se ismijava, želi joj se podmetati i uništiti joj dušu«. No, i tu smo pozvani svjedočiti na Isusov način blagoslivljujući one koji nas ne prihvataju, te živjeti svoju svakodnevnicu na kršćanski način. Ali ne zaboravimo da nije dovoljno samo ispravno živjeti i reći: »Djela govore glasnije od riječi.« U današnje vrijeme ne možemo biti samo tihi svjedoci, nego svjedočanstvo, kako će netko reći, mora uključivati i izgovoren Riječ: »Kako li će čuti bez propovjednika?« (Rim 10,14).

»Možemo svjedočiti jedni drugima«

Na kraju svjedočenje pomaže da rastemo u vjeri i onih koji nas slušaju. Mogu ovdje posvjedočiti da u svojoj svećeničkoj službi imam skoro desetak primjera da kad sam molio sâm ili s nekim da su se tada u istom trenutku događale neke stvari koje su toliko jasno pokazale da je ta molitva došla od Božjeg nadahnuća. Sjećam se jedne obitelji čiji se je brak počeo naglo raspadati, te su bile česte svađe, ali i plač maloljetne djece koja su sve to promatrala. Jedne večeri dok sam molio krunicu, u srcu sam osjetio poticaj da uključim tu obitelj. Poslije molitve sam ih nazvao i saznao da su se prije nekog vremena odlučili rastati, ali da u tom trenutku, baš nekako u isto vrijeme kad sam molio, u srcu je supruzi došao poticaj da razgovara još jednom sa svojim mužem da probaju nastaviti dalje jer se ipak nalaze u sakramantu braka, a problemi koji su bili nazočni mogu se riješiti ako se ima dobre volje.

Mogao bih iznijeti još dosta primjera, no dovoljno je reći da Bog i danas čini svoja čuda ljubavi. Toliko se toga može primijetiti divnoga i Božjega u našem životu. Toliko toga možemo svjedočiti jedni drugima. Isus nas je sve učinio svojim svjedocima, a osobito u ovim Božićnim danima možemo to iskustvo podijeliti jedni s drugima.

Ali ne zaboravimo da nije dovoljno samo ispravno živjeti i reći: »Djela govore glasnije od riječi.« U današnje vrijeme ne možemo biti samo tihi svjedoci, nego svjedočanstvo, kako će netko reći, mora uključivati i izgovoren Riječ: »Kako li će čuti bez propovjednika?« (Rim 10,14).

Nek svjetli vaša svijetlost pred ljudima

Autor:
Vlado Čutura

od motom »Nek svjetli vaša svijetlost pred ljudima« na prvu nedjelju adventa 3. prosinca u svetištu Najvjernije Majke Odvjetnice Hrvatske u zagrebačkim Remetama priređen je duhovni susret hrvatskih branitelja. U nazočnosti brojnih župljana, više od stotinjak branitelja, predstavnika braniteljskih udruga, misno slavlje predvodio je upravitelj svetišta, remetski prior o. Stjepan Vidak uz splitskoga priora o. Zlatka Pletikosića,

te župnoga vikara o. Iliju Tipurića. U propovijedi o. Vidak je podsjetio nazočne da se nalaze u svetištu Zagovornice Hrvatske, Najvjernije Majke koja prihvata sve ranjene i svakidašnjicom opterećene. Nadalje je upravitelj svetišta istaknuo: »Čovjeku koji je proživio rat i sada živi s posljedicama svih strahota koje je morao proživjeti, treba dodir Božji! Očinski dodir. Maj-

Prije mise, pored križa nedaleko od svetišta na lokaciji Vinez gdje je postavljen adventski bor, prvu adventsku svijeću upalio je hrvatski branitelj Ante Matić koji je bio sudionik Hrvatskoga vijeća obrane. Simbolično je upaljena svijeća za sve žrtve, posebno za osuđene haške uznike iz Bosne i Hercegovine te na spomen pokojnoga generala Slobodana Praljka.

činski dodir. Dodir Najvjernije Majke. Trebaju nam ljubav i toplina koji liječe rane ili pomaže da se s ranama živi. Bog nas dodiruje kroz došaće, objavljuje nam

smisao života - početak i kraj. Došaće je utjelovljenje po kojem Bog tjelesno dodiruje čovjeka te u slavi kad ćemo biti svi prožeti Bogom i Bog će biti sve u svemu. Kršćanin treba gledati da je zlo konstanta kroz čitavu ljudsku povijest. Potpune pravde na ovome svijetu nema: znači li to da neki prolaze nekažnjeni za svoja zlodjela? Ne! Božjem se судu ne može izbjegći. Božji sud je jedini pravedan. Za živjeti sada treba nam lijek za rane: Ljevkarna nebeska. Treba znati i to da Bog neće izlječiti sve rane, ali će dati snaže da se s ranama može živjeti. Snaga za suočenje s boli, ranama, patnjama, strahovima izvire iz Krista Patnika - treba razmišljati o njegovu životu i načinu djelovanja i prihvaćanja Očeve volje. Do trenutka kad ćemo gledati Boga licem u lice treba bdjeti. Da bismo bili budni treba nam zagovor - Zagovornica Hrvatske», naglasio je o. Vidak.

Prije mise, pored križa nedaleko od svetišta na lokaciji Vinez gdje je postavljen adventski bor, prvu adventsku svijeću upalio je hrvatski branitelj Ante Matić koji je bio sudionik Hrvatskoga vijeća obrane. Simbolično je upaljena svijeća za sve žrtve, posebno za osuđene haške uznike iz Bosne i Hercegovine te na spomen pokojnoga generala Slobodana Praljka. Nakon blagoslova svijeće i vijenca na čelu s remetskim priorom o. Vidakom u tišini i molitvi hrvatski branitelji su ušli u svetište. Istodobno je u svetištu prije mise predsjednik Udruge hrvatskih dragovoljaca i veterana Domovinskoga

rata Grada Zagreba Ivica Matošević predvodio duhovni dio programa kroz molitvu, meditaciju i duhovna promišljanja. Cijeli duhovni program bio je prožet molitvom za osuđene hrvatske branitelje u Hagu s posebnom mišlu i molitvom na pokojnoga Slobodana Praljka. Misno slavlje je svojim pjevanjem oplemenio župni zbor, dok su u molitvi vjernika hrvatski branitelji iznijeli svoje teškoće sa zazivima, s posebnim naglaskom kako su predani u ruke zločinaca, ali istodobno i s pouzdanjem da nad njima bdiše Najvjernija Majka Odvjetnica Hrvatske.

Poslije mise priređen je zajednički objed koji je omogućio Duje Renić što već čini četvrti put zaredom. Duhovni braniteljski susret, četvrti po redu koji je okupio hrvatske branitelje iz Gline, Petrinje, Siska, Velike Gorice, Pakraca, Grada Zagreba organizira se u remetskom svetištu prve nedjelje adventa i pete korizme ne nedjelje.

Prvu adventsku svijeću upalio je hrvatski branitelj Ante Matić

Čitanja - Branko Svržnjak

Mali Isus ili Djed Božićnjak

- *Zanimljivo je kako oko njegova identiteta vlada potpuno suglasje između Pravoslavne i Katoličke crkve – To je komunistički izum!*

Autor:
prof. dr. Božo Skoko

Božićni ukrasi preplavili su trgovачke centre u Zagrebu čak i prije svetkovine Svih Svetih. Neupućeni su mogli pomisliti kako im je toliko stalo do Božića da jednostavno nisu mogli iščekati taj veliki kršćanski blagdan pa su mu požurili u susret prilagođavajući svoju ponudu tom radosnom iščekivanju. Međutim, prava je istina kako im je upravo Božić već u studenome poslužio kao mamac za lakovjerne potrošače i dodatna prilika za veću potrošnju. Poznato je kako početak Adventa i iščekivanje Božića u vjernicima izaziva posebno raspoloženje i osjećaj. S jedne strane smo otvoreniji za duhovne sadržaje, spremniji za susret s božanskim Djetešcem, preispitujemo se jesmo li spremni i dostojni dočekati taj veliki blagdan. Veselimo se što je Bog odlučio postati čovjekom i doći među nas kao siromašak, kako bi nam svima bio blizak i iskusio sve naše ljudske tegobe i probleme... A s druge strane nekako postajemo osjetljiviji za bližnje, težimo zajedništvu, okupljanju, odjednom nalazimo vremena za odmak od posla i uživanju među najdražima... Kao da želimo vratiti onu romantičnu sliku Božića iz našeg djetinjstva, koju svi nosimo u dubini duše. Čak i u našim siromašnjim krajevima, stoljećima ranije, kad ničega nije bilo, najbolje su se namirnice čuvale za blagdane. Djeca bi uživala u jabukama, suhim smokvama i orasima, a stariji su se mogli pogostiti mesom i vinom. Ako cijelu godinu nije bilo obilja, tada je moralno biti! – svjedoče nam naši stari. Oni su znali da Isusovo rođenje treba dostojanstveno proslaviti. Zato su se uoči Božića čak i svađe

prekidale kako bi se mogli iskreno ispovjediti, a potom na polnočki ili na božićnoj pučkoj misi otvorena srca i duše pružiti mir svima bez iznimke.

Na Božić se otvaraju i najtvrdokornija srca

Analiziramo li tradiciju i kulturu, ne samo u našim krajevima, već i diljem svijeta, a posebice u Americi koja je svoj način života i obilježavanja blagdana pretvorila u izvozni proizvod, vidimo da je proslava Božića nosila iskonsku poruku mira i zajedništva. Ljudi putuju stotinama kilometara kako bi barem za Božić mogli biti sa svojim najbližima. O tome je snimljeno toliko filmova i spjevano lijepih šansona. Isto tako za Božić nitko ne smije biti sam i osamljen. Na Božić se otvaraju i najtvrdokornija srca i pokazuju ljubav prema svojim bližnjima, osobito prema onima u nevolji, koji su najpotrebitiji našeg milosrđa. O tome smo toliko čitali u raznim književnim klasicima, ali i dječjim bajkama koje ostavljaju najdublji pečat u neiskvarenoj dječjoj mašti... Božić isto tako otvara novo razdoblje nade za čovječanstvo, budući da se sam Bog udostojao spustiti na naš planet u ljudskom obliju, pa je sam blagdan i u popularnoj kulturi izvor radosti, veselja i slavljenja Neba.

I ateisti popuštaju te kupuju i daruju »u ime Božića«

Diljem svijeta Božić je povezan s darivanjem. Međutim, mali znak pažnje kojim su različiti narodi znali obradovati svoje najbliže, osobito djecu, posljednjih desetljeća

se pretvorio u »šoping-maniju«, koji nema baš puno veze s Isusom, a ni Božićem. Proizvodni i trgovački brendovi koriste predblagdansko ozračje kako bi ljude natjerali na sve veću potrošnju, te darivanje koje postaje samom sebi svrha. Aludirajući na poruke Božića kao što su obiteljsko zajedništvo i osjećaj za druge, prodaje nam se sve i svašta, od gaziranih pića do skupih parfema. Istraživanja pokazuju da su ljudi u toj predblagdanskoj euforiji spremni potrošiti daleko više nego bi objektivno htjeli i mogli jer su uvjereni da je to nužno i da to Božić zaslužuje. Zbog toga su ljudi nekritični, podložni svim oblicima promotivnog uvjерavanja i skloni donošenju brzih i nepotrebnih odluka o kupnji. Istraživanja provedena još prije početka Adventa pokazuju kako će građani Republike Hrvatske ove sezone potrošiti daleko više nego prethodnih godina. S jedne strane to pokazuje blagi oporavak gospodarstva i jačanje optimizma u zemlji, a s druge bogatiju ponudu, više sadržaja i prodornije marketinške kampanje. Time su zahvaćeni i vjernici, i nevjernici. Pod komercijalnim pritiskom čak i ateisti popuštaju te kupuju i daruju »u ime Božića«. Međutim, nemojmo se zavaravati da će ih to potaknuti da upoznaju značenje tog kršćanskog blagdana. Nапротив, što se Božić bučnije i šarolikije slavi, što njegovo obilježavanje ulazi u sve pore društva, kulturne i komercijalne ponude to se sve više udaljava od Betlehemske štalice i izvornog značenja blagdana.

Prema legendama i pričama djeci diljem svijeta darove nose različita nebeska i ljudska bića. Primat ima Sveti Nikola, koji nam dolazi najranije u prosincu. Međutim, u Sjedinjenim Američkim Državama dominira Santa Claus pa i KrisKringle, u Velikoj Britaniji Father Christmas, u Finskoj Joulupukki, u Rusiji Ded Moroz, u Njemačkoj Weihnachtsmann, u Francuskoj Le Pere Noel, u pravoslavnim zemljama Božić Bata.

Novi život nakon Oktobarske revolucije

Diljem kršćanskog svijeta je u početku bio sveti Nikola, kao darežljivi biskup. Međutim, s vremenom je poprimio sasvim drugčiji identitet. U SAD-u presudan je bio utjecaj protestantske reformacije na sma-

---

Potrošnju i komercijalizaciju sigurno ne možemo zaustaviti, ali možemo stvari nazvati pravim imenom i možemo svi zajedno vratiti u središte adventa, Božića i božićnog vremena - malog Isusa, bez kojega ne bi bilo ni kršćanstva, ni proslava u kojima uživamo...

---

njenje važnosti i uloge tog sveca u darivanju djece. Američki novinari u 19. stoljeću u New Yorku su pokušali kreirati i popularizirati svojevrsnu zamjenu, odnosno izmijenjenu verziju sv. Nikole. Bio je to simpatični djedica sa Sjevernog pola. Najprije se pojavio u jednoj dječjoj pjesmici Clementa Moorea 1823., a život mu je udahnuo, naslikavši ga, Thomas Nast 1862. Međutim, Djeda Božićnjaka kojeg danas poznajemo u crvenoj odori s kapicom na glavi, vjerovali ili ne, kreirao je Haddon Sundblom za potrebe Coca-Cola 1931. godine. Radio je s njima punih trideset godina i stvarao modernu iluziju o Djedu Božićnjaku. Tako je Coca-Cola »uniformirala« Djeda Božićnjaka, lansirala priču o Laponiji, saonicama, sobovima, vilenjacima, pismima... A nakon raskida suradnje Djeda je ponudio i drugim klijentima pa je postao prava komercijalna božićna ikona, kakvu vidimo i danas u mnogobrojnim reklamama. Rusi su željeli napraviti potpuni odmak od svetog Nikole i malog Isusa pa su kreirali Djeda Mraza, koji je bio dominantna figura i u socijalističkoj Jugoslaviji. Izvorno je bio lik iz ruske bajke, odnosno personifikacija zime, koji ima unuku Snjeguročku i pojavljivao se samo u pričama. Međutim, dobio je novi život nakon Oktobarske revolucije, kad je bilo zabranjeno slaviti Božić. Djed Mraz je desetljećima djeci darove donosio na Silvestrovo, uoči same Nove godine. Zanimljivo je kako oko njegova identiteta vlada potpuno suglasje između Pravoslavne i Katoličke crkve – To je komunistički izum! Međutim, svi su ti likovi, bez obzira na razloge njihova nastanka ostavili traga u globalnoj memoriji suvremenog društva te namjerno ili nenamjerno pokušali i pokušavaju istisnuti pravo značenje Božića.

Stvari nazvati pravim imenom

Tako je umjesto malog Isusa ikona suvremenog Božića, u velikom dijelu svijeta, postao nasmiješeni djed koji darove nosi, bez obzira kako ga nazivali. Od Isusa pa i svetog Nikole preuzeo je dobročinstvo i pružanje nade, pa mu je to očito osiguralo dugovječnost, budući da svaki čovjek u dubini duše teži tim univerzalnim vrijednostima. Tako su Advent i Božićno vrijeme nekada bili crkvena i obiteljska proslava u kršćanskim zemljama, a danas su vrijeme najveće potrošnje u godini diljem svijeta. Potrošnju i komercijalizaciju sigurno ne možemo zaustaviti, ali možemo stvari nazvati pravim imenom i možemo svi zajedno vratiti u središte adventa, Božića i božićnog vremena - malog Isusa, bez kojega ne bi bilo ni kršćanstva, ni proslava u kojima uživamo...

ČETVRT STOLJEĆA DJELOVANJA CARITASA

Caritasov jubilej traži nove modele i izazove

- *U najtežim danima i prvim godinama djelovanja od 1991. do 1994. bilo je prijavljeno 4792 prognanika i izbjegle osobe, te 390 socijalno ugroženih s područja župe u Remetama. Od toga 1509 prognanika je bilo iz Hrvatske, a 3463 izbjeglo je iz Bosne i Hercegovine.*

gđa. Ana
Čokor

br. Nikola
Kuruc

vremenu kada je naša domovina krvarila u ratu i kada su na tisuće izbjeglica napuštali svoje domove kako bi se spasili od ljudske mržnje, a mnogi su bili i protjerani i naše Remete osjetile su svu tragediju rata. Ljudi su se slijevали u svetište moleći za mir Zagovornicu Hrvatske, ali također i na vrata samostana i župe kucali su mnogi ljudi tražeći pomoć. Zbog toga je u rujnu 1991. godine započeo Caritas. U knjizi 50. obljetnica dolaska karmelićana u Hrvatsku, tadašnji voditelj Caritasa o. Jakov Mamić svjedoči o djelovanju Caritasa. Naime, u najtežim danima i prvim godinama djelovanja od 1991. do 1994. bilo je prijavljeno 4792 prognanika i izbjegle osobe, te 390 socijalno ugroženih s područja župe u Remetama. Od toga 1509 prognanika je bilo iz Hrvatske, a 3463 izbjeglo je iz Bosne i Hercegovine. Pomoć je stizala također i iz drugih zemalja, ali tu je itekako važno spomenuti talijansku župu Stientu iz koje je u Remete stizalo najviše potrepština. Kao plod toga i izraz međusobne povezanosti napravljena je i povelja bratimljenja koja danas stoji svečano uokvirena u prostorima župne knjižnice pored sakristije. Također pomagali su i karmelićani iz Milana, Munchena, Trsta i Rima, od Crvenog križa i drugih humanitarnih organizacija iz Italije, Francuske

i Njemačke. Novčana sredstva su davali karmelićani iz Milana, Genove, kao i Vrhovna uprava karmelićana iz Rima.

Mnoge osobe su se uložile u rad Caritasa. U njemu je volontiralo 105 osoba, od toga 14 stalno, a 68 povremeno. Od samih početaka nesebično i s ljubavlju, potpuno besplatno, još i danas pomaže gospođa Ana Čokor. Zatim spominjemo i pokojnog br. Zdravka Kucelja, br. Nikolu Kuruca, gospodina Miroslava Mamića, gospodin Franju Harapina, ali i ostale župljane koje nećemo spominjati kako ne bi nekoga zaboravili. No kao župniku, želja mi je ipak spomenuti i br. Nikolu, koji je sve do pred koji mjesec s potpunom predanošću sve ove godine služio u Caritasu. On je sada premješten u karmelsku zajednicu u Krku, te i na ovaj način koristim priliku zahvaliti mu na svemu što je učinio za mnoge ljude u potrebi. Zajedno s gospodom Anom, br. Nikola postao je sinonim za remetski Caritas.

Pred današnjim Caritasom brojni su izazovi jer je potrebno odgovoriti suvremenim potrebama društva. Tako je u planu organiziranje socijalne službe, pravne, gospodarske, zatim pomaganja u kući starijima i osamljenima. Svi koji mogu pomoći na bilo koji način, dobro su došli.

ŽUPNI MALONOGOMETNI TURNIR

Zajedništvo nadilazi igru

Autor: Krešo Šušnić

Uz lijepo ozračje i ove je godine u nedjelju 10. rujna održan malonogometni župni turnir za sudionike s 30 i više godina. Osim športskog natjecanja smisao je također župno i obiteljsko druženje koje se razvilo kroz sve ove godine

te je ovo najveća remetska fešta koja spaša župljane.

Nastupilo je šest momčadi raspoređenih u dvije skupine, a prije početka natjecanja o. Antonio Čirko predvodio je zajedničku molitvu i zaželio zajedništvo svim sudionicima, ne samo igrom nego i druženjem, prijateljstvom.

Nakon što su odigrane utakmice u skupinama slijedila je dječja utakmica, od tridesetak prijavljenih, formirane su četiri ekipe te su odigrane međusobne utakmice i dodjeljena su priznaja za sve.

Po kišovitom i sklikском terenu u finalu je ekipa »Sv. Terezija-Avilska« Čret uspjela pobijediti ekipu »Advocata Croatiae« te time postala ovogodišnji pobjednik turnira. Svoj najveći uspjeh i treće mjesto ostvarila je ekipa »VIN Klub« boljim izvođenjem sedmeraca protiv ekipе »El Chupakabra«.

Dodijeljene su i pojedinačne nagrade.

Najboljim igračem proglašen je Ivan Pavlek (Advocata Croatiae), najbolji strijelac je Ivan Nikolić (Sv. Terezija Avilska) dok je za najboljeg golmana turnira proglašen Ivan Slabinač – Kićo (Advocata Croatiae) koji je ovu nagradu nakon svih ovih godina sudjelovanja napokon dočekao svojim sjajnim obranama.

Nagrada športskog – »fair play« odnosa prema igri, suigračima, dodijeljena je zasluženo ekipi »Lješnjakovec«. Ostalim ekipama podijeljene su zahvalnice. Nakon toga uslijedio je kratki blagoslov okupljenih na zajedničkoj večeri i pjesmi s tamburašima KUD-a »Frankopan« koje se nastavilo duboko u noć.

Organizatori zahvaljuju svima, osobito Zajednici obitelji, te svim dobročinitelji-

ma koji su omogućili da turnir »30 i više godina« i župno druženje prođu u duhu zajedništva, prijateljstva i još bolje međusobne povezanosti koje nas spaja na svim razinama. Radujemo se već sada ponovnom druženju i sljedeće godine.

Iskustvo duhovne obnove i
druženje Zajednice obitelji Župe
Remete

Podijeljena radost je dvostruka radost

Autorica: Mirjana Svržnjak

Duhovna obnova na Mrežnici na imanju Ekoturizam Mrežnica koje nam je nesebično ustupio Gvido Pristter, počela je zajedničkim okupljanjem 24. rujna u jutarnjim satima. Obilje ljepote, sunca, zajedništava zasulo nas je te subote. Prekrasna priroda, cika djece, igra, priče i pripreme za okrjeplju duše i tijela bio je početak divnog vikenda. Otac Danijel nam je održao predavanje na temu »Nemam vremena«, osvrćući se na svakodnevni život i ljudsko poimanje vremena, te Božju dimenziju vremena. Potaknuti predavanjem predali smo se neograničeni vremenom: druženju, ispovjedi, kuhanju, šetnji, igri. Nedjelja nam je započela misom koju je predvodio o. Danijel uz radosno sudjelovanje svih te glazbenu pratnju Ivice Kovača. Nakon mise pridružio nam se o. Antonio-Mario, župnik, te smo s njim podijelili radost druženja u šetnji prekrasnom prirodom, te objedu koji je pripremio muški dio naše zajednice, uz sve-srdnu žensku podršku. Sabrano u nekoliko riječi ova dvodnevna duhovna obnova bila je: podijeljena radost je dvostruka radost, tuga prepolovljena, problemi rješivi, pouzdanje poraslo, zajedništvo učvršćeno, povezanost veća. Hvala ti Majko Božja Remetska i Oče svemogući na svemu.

DVD BUKOVAC

Više od gašenja požara

Autor:
Dario Škegro

Na području Bukovca još od 1948. godine djelovala je vatrogasna jedinica, tada pod nazivom treća četa DVD Maksimir. Povećanjem broja članova na inicijativu Vladislava Jagunca, Florijana Ščurića, Miroslava Mihetca, Juraja Mihetca, Stjepana Mihetca i brojnih drugih članova osnovano je Dobrovoljno vatrogasno društvo Bukovac te službeno registrirano pri tadašnjem Vatrogasnem savezu 24. rujna 1950. godine. Sa svojim aktivnim radom DVD Bukovac započelo je 10. studenoga 1952. godine u društvenim prostorijama na adresi Gornji Bukovac 4. Prvi upravni odbor sačinjavali su: predsjednik: Folorijan Ščurić; tajnik: Slavko Jagunec; zapovjednik: Milivoj Blašković; blagajnik: Alojz Fagač. U nadzornom odboru

bili su: Nikola Kašner, Miroslav Mihetec, Petar Jagunec, Slavko Igrec. Za potrebe DVD-a tek kasnije je dobiven objekt na 9. Bukovačkom ogranku. Objekt na toj adresi bio je u vrlo lošem stanju te su članovi svojim sredstvima i trudom godinama radili na njegovoj obnovi.

Osim vatrogasnih aktivnosti koje su uključivale obuku novih vatrogasnih kadrova, natjecanja i intervencije, u prostorijama vatrogasnog društva odvijala su se i razna športska i društvena događanja poput malog nogometa, šaha pa tako i vatrogasne proslave i zabave.

Prvo vatrogasno vozilo - crveni kombi - bus - DVD-a Bukovac dobiven je 1982. godine, a 2002. godine dobili su vozilo Mazdu s visokotlačnim modulom koje je u upotrebi i danas. Od samih početaka članovi vatrogasnog društva sudjeluju na radnim akcijama oko uređenja Vatrogasnog doma, a u novije vrijeme financijskim sredstvima jako puno pomaže VZGZ kako bi vatrogasni dom imao sve potrebno za svoje optimalno funkcioniranje. DVD Bukovac u suradnji sa susjednim društvima provodi brojne aktivnosti poput združenih vježba te prigodnim edukacijama i događanjima zajedno obilježavaju mjesec zaštite od požara. Također je usko povezan s područnim školama Bukovac i Remete kao i područnim vrtićima s kojima svake godine provodi vježbe evakuacije i edukacije djece. Bitnih vježba je upoznavanje djece s opremom vatrogasaca i edukacija o opasnostima od požara i njegovim posljedicama. Djeca vježbama evakuacije upoznaju sigurnosna pravila i bit discipline prilikom evakuacije. Dugogodišnju izvrsnu suradnju društvo ima i sa SRU »Bukovac Maksimir« na čelu s gospodinom Bonićem s kojim sudjelujemo na edukaciji mladih ribiča o opasnostima

šumskih požara i njihovoj prevenciji.

U župi Remete u suradnji s DVD-om Gračani dugi niz godina na blagdan Velike Gospe dežuramo oko svetišta i pazimo da ne dođe do zapaljenja raslinja zbog paljenja svjeća.

Članovi se redovito odazivaju na akcije čišćenja oko svetišta Remete, a zadnjih par godina u suradnji i na inicijativu DVD-a Gračani, odazivamo se i na akcije čišćenja puta za hodočasnike prema Mariji Bistrici.

Vrlo važna godina za vatrogasno društvo je 2016. kada počinju radovi na rekonstrukciji Vatrogasnog doma. Uz pomoć mjesnog odbora Maksimir na čelu s gospodinom Stankom Gačićem kreće se na toliko željenu obnovu doma.

Ispred, tada još djelomično obnovljenog vatrogasnog doma na ponos svih Bukovčana 11. veljače 2016. te na inicijativu našeg susjeda gospodina Željka Rusana otkriveno je spomen-obilježje ocu Vjenceslavu Mihetcu uz prigodan program.

Obnovom fasade, uvođenjem centralnog grijanja, ventilacije, novih prozora pa i uređenjem parka sa spomenobilježjem vatrogasno društvo u 2017. godini po završetku radova konačno dobiva toliko željeno i zalaganjem zaslужeno novo ruho.

Osim po dovršenju radova na Domu, 2017. godinu pamtit će se i po rekordnom broju požara te mora se s ponosom istaknuti da iako smo malo vatrogasno društvo, u gašenju požara kod Splita sudjelovala su i naša dva hrabri člana - Milivoj Blašković i Dario Škegro - koji su s velikim ponosom dočekani uz ostale vatrogasce u Zagrebu 20. srpnja 2017.

DVD Bukovac ima 40 članova, a od toga je 21 aktivni član stalno dostupan za intervencije.

IZLOŽBA »100 PRESEPI« - »100 JASLICA«

Remetske jaslice u Rimu

Autorica:
Jasmina Vranjković

Izložene remetske jaslice

Rim - vječni grad. Grad tisućiljetne povijesti, velikih trgovina, bazilika, ulica, umjetnosti. U Rimu je sve veliko i od svega zastaje dah. Doživjela sam veliku milost da baš u tom gradu pokažem svoje jaslice sa stotinjak izabralih izlagača iz cijelog svijeta. Izložbu »100 Presepi« podupiru veleposlanstva pri Svetoj Stolici, pa je tako izlagače iz Hrvatske dočekala izuzetno ljubazna gospođa Zlata Penić-Ivanku. Osim što je prisustvovala otvorenju izložbe u crkvi Santa Maria del Popolo, pratila nas je i na audijenciju kod pape Franje. Otvaranje izložbe bilo je 23. studenoga, a započelo je prigodnim programom koji je ove godine organiziralo veleposlanstvo Guatemale. Bilo je puno uzvanika i posjetitelja. Izložba ostaje otvorena do Sveta tri kralja. Poseban je blagoslov vidjeti Svetoga Oca, koji blagoslivlja osobe s invaliditetom, mladence, rukuje se s uzbudjenim ljudima. Pravi blagoslov bilo je i prekrasno toplo i sunčano vrijeme. U Domu hrvatskih hodočasnika (Domus Croata) osjećali smo se kao doma zbog vrlo dragih ljudi koji su nas primili na trodnevni boravak.

- • • • • • • • • •
- *O AUTORICI:*
- Jasmina Vranjković (r. Jarec)
- rođena je na Gornjem Bukovcu
- gdje i danas živi sa svojom
- obitelji. Čitav život vezana je
- za svoju Župu Remete, tradiciju
- i kulturnu baštinu kraja. Još
- od djetinjstva oduševljavala
- se jaslicama u remetskoj crkvi
- i svim ukrasima koji su se
- izrađivali u božićno vrijeme.
- Prije petnaestak godina, kao
- učiteljica u Osnovnoj školi
- Bukovac, odlučila je sa svojim
- učenicima urediti školski prostor
- u vrijeme adventa. Pri izradi
- ukrasa od prirodnih materijala,
- svidjelo joj se što se u osnovi
- skroman materijal pretvara u
- toplu priču. Za izradu jaslica
- koristila je slamu, bućice, jutu,
- panjeve i koru drveta. U početku
- je to bila Sveti obitelj - Josip,
- Marija i Isusek, a tijekom idućih
- godina jaslice su dopunjene
- novim figurama - sveta Tri
- kralja, anđelima, štalicom.
- Nakon odlaska u mirovinu
- Jasmina se učlanila u Udrugu
- prijatelja hrvatskih božićnih
- jaslica, pri Etnografskom
- muzeju koju vodi prof. Josip
- Barlek. Udruga organizira
- brojne izložbe u Hrvatskoj i
- u svijetu. Ove godine, naša
- župljanka Jasmina pozvana je
- na Međunarodnu izložbu jaslica
- u Rim.
- • • • • • • • • •

KARMELIJADA

»Ljubav nikad ne prestaje«

- *Oproštajno druženje na gradskom trgu, uz pjesmu, ples i razne specijalitete koje su domaćini pripremili...*

Autor:

*br. Stanko od
Utjelovljenja, OCD*

Skupina mladih iz župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Remetama, zajedno s mladima s Vrhovca, sudjelovala je »Karmelijadi« koja je održana od 6. do 8. listopada u Puntu na otoku Krku, pod gesлом: »Ljubav nikad ne prestaje«. Glavni organizatori i domaćini susreta bile su sestre karmeličanke Božanskog Srca Isusova, uz pomoć braće karmeličana.

Mlade su na otoku Krku dočekala braća karmeličani u samostanu Gospe Karmelske, gdje ih je pozdravio o. Dominik Magdalenić, prior samostana u Krku, a karmelski bogoslovi br. Marko i br. Stanko bili su animatori susreta. Susret je započeo svečanim euharistijskim slavljem u krčkoj katedrali, koje je predslavio biskup Krčke

biskupije, mons. Ivica Petanjak. Istaknuo je da se nikada ne treba sramiti križa Gospodina Isusa Krista, te da uvijek treba biti zagledan u Krista Raspetoga kao onoga čija ljubav nikada ne prestaje. Poslije euharistijskoga slavlja mladi su se uputili prema Puntu, gdje su ih dočekali domaćini. Bili su smješteni po obiteljima, koje su ih primile s istinskom gostoljubivošću.

Program je bio vrlo intenzivan, a ono što je posebno ostavilo dojam na mlade ljude svakako su zajednička euharistijska slavlja, klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu, sakrament pomirenja, molitva krunice kroz Punat, svjedočanstvo o obraćenju poznate hrvatske sporašice Blanke Vlašić, kao i svjedočanstvo s. Teje Živković, članice Karmelskog svjetovnog reda, o iskustvu Božje ljubavi u njenom životu i življenu karmelske karizme u laičkom staležu... O. Branko Zebić, karmeličanin, uvodio je svojim katehezama u dublje promišljanje o istinama vjere ističući da se uvijek oslanjamo na Gospodina i na Njegovu i našu majku Mariju. Susret je završio euharistijskim slavljem u župnoj crkvi u Puntu, poslije čega je slijedilo oproštajno druženje na gradskom trgu, uz pjesmu, ples i razne specijalitete koje su domaćini pripremili. Nakon toga, uz zahvalu i molitvu uputili su se Majci Božjoj Trsatskoj.

OSVRT NA KRIZMANIČKI TEČAJ U REMETAMA

»Činiti dobra djela i biti bolja osoba«

Autorica:
Nikolina Pavić

d 27. do 29. listopada u našoj župi u Remetama održan je krizmanički tečaj za mlade. Tečaj je započeo otac Viktor s temom »Tko sam ja«, koja je potaknula mlade na razmišljanje o njihovim osobnostima. Nakon rada u grupi uslijedilo je klanjanje pred Presvetim. Krizmanika je bilo oko 80, pa je stoga bio potreban veći broj animatora koji su se pobrinuli da krizmanicima na što bolji način približe Boga te općenito crkvu i vjeru. Svoja svjedočanstva s nama su podijelili: Nikola s temom »Ne ukradi«, Anamarija s temom »Ispovijed i glazba«, brat Krešo s temom »Poziv«, zatim je dio animatora svjedočio o predbračnoj čistoći, Stefany o temi »Mi i svijet« te je na kraju otac Viktor imao predavanje o odnosima s roditeljima.

Vikend je bio ispunjen molitvom, pjesmom, plesom, radom u grupama i naravno svetom misom. Ugodno nas je iznenadila otvorenost i zainteresiranost većine krizmanika za sudjelovanje u navedenim programima. Nama animatorima od posebnog su značaja dojmovi krizmanika. Na kraju programa podijelili smo im upitnik na kojem su imali priliku iskazati svoje mišljenje o proteklom vikendu. Na pitanje »Je li ti drago što si ovaj vikend izdvojila za duhovni susret i zašto?« krizmanica je odgovorila sljedećim riječima: »Jako mi je drago, nadam se da će biti još puno ova-

kvih susreta, jer sam se osjećala kao druga osoba i zbog ovog susreta stvarno želim više činiti dobra djela i biti bolja osoba«. Većina njih je pozitivno iznenađena i žele se uključiti u razne programe koje župa nudi poput zbara, mjesecnih susreta, i povremenih duhovnih obnova.

Kroz njihove dojmove dobili smo potvrdu da ono što radimo nije uzalud nego je i više nego potrebno. Jer kako je Benedikt XVI. rekao: »Tko upozna Krista, mora ostale odvesti k Njemu. Čovjek ne može čuvati veliku radost samo za sebe. Potrebno je prenijeti je drugima«.

SV. PAVAO PUSTINJAK I SV. ŠIMUN STILITA

Obnavlja se neprocjenjiva vrijednost

Nakon mnogo godina očišćeno je zelenilo sa zida u kojem je »čučao« sv. Pavao Pustnjak. To je ogradni zid koji se nalazi sa zapadne strane, koji zatvara prostor ispred crkve i koji ga dijeli od ceste. U zidu je ugrađen kameni blok od nepravilnih kamenja koji oblikuju spilju u kojoj kleći sv. Pavao prvi Pustnjak. Po sv. Pavlu prvom Pustnjaku dobili su ime Pavlini, pustinjački red koji je osnovao samostan u Remetama.

Remete su tiha dolina, koja je u ono vrijeme bila zaklonjena od ostalog svijeta i bila je kao stvorena za život redovnika koji su htjeli biti odijeljeni od svjetske buke i u tišini služiti Bogu. U remetskoj crkvi i izvan crkve ima mnogo obilježja svetaca pustnjaka, sv. Antun Pustnjak i sv. Pavao Pustnjak, koji se nalaze na glavnem oltaru, a ispred samog ulaza u crkvu стоји kip sv. Šimuna Stilite za kojeg se kaže da je pred crkvu postavljen 1739. godine i tu stoji već 278 godina. Kip sv. Šimuna Stilite pred remetsku crkvu dao je postaviti zagrebački biskup Juraj Branjug, pa se na podnožju stupa vide obrisi Branjugovog grba. Sv. Šimun Stilita (Stilit - *Stylos*, grčki stup), sirijski je asketski svetac, rođen 386. godine u Turskoj. Živio je u samostanu, ali je ubrzo odlučio tražiti vjerski život sâm kao pustnjak. Neko vrijeme živio je u spilji, a onda se premjestio na vrh stupa visokog 15 metara, želeći postići veću usamljenost. Nakon 37 godina života stajanjem na vrhu stupa sv. Šimun Stilita umro je 459. godine i pokopan je u Antiohiji.

U knjižici »Umjetničke znamenitosti crkve i samostana Majke Božje Remetske« piše: »Najljepša skupina kipova je ona u nišama crkvenog pročelja. Ti su kipovi i razmjerno najbolje očuvani, tako da najpotpunije zrcale visoki umjetnički domet koji su pavlini dosegli u ukrašavanju Remeta.«

Po kratkom osvrtu na uređeni prostor, za čije se je uređenje založio župnik o. Antonio Mario Čirko bit će sigurno nastavak oko uređenja cjelokupnog prostora oko crkve koji ima povijesno neprocjenjivu vrijednost za župu i svetište.

Pripremio: Zlatko Šušnić

Božić 2017. / Advocata Croatiae

Kruh

Bilo mi je devetnaest godina tek!

»Kruh naš svagdanji daj nam danas!«
Malen sam bio kad to sam učio.
Te molitve smisao u zao sam čas
u samici gladan i jadan dokučio.

Ne vidim danima ni sunca ni neba,
od slabosti stalno meni se drijema.
Samo sanjam: Kruha mi treba,
a njega nema, a njega nema.

Dugi su dani i preduge noći,
razmišljam o zrnu što seljak ga stavi
u plodnu zemlju, od njeg će moći
za nešto mjeseci brašno da pravi.

Zrno do zrna, klas se klasa,
vršidba dođe, žito se spremi.
Potom se melje i pravi masa
za kruh, za kolač, na njemu krema.

Sve je to divno, al' ja sam gladan,
ko kostur izgledam, mrvice brojim,
svak' dan sve više izgledam jadan,
od sanja o kruhu noću se znojim.

I tad bi mi jasno što uči me majka:
»Kad krušac Božji na zemlju padne,
digni ga, sinko, poljubi njega,
nema ga dosta zajadne i gladne.«

Ratimir REMETSKI

Blagdan Sveta tri kralja i romarsko hodočašće na Kraljev Vrh u selima nekadašnje remetske župe

Pola stoljeća duga tradicija

Autor:

Dr. sc. Domagoj
Novosel

lagdan Sveta tri kralja u Rimokatoličkoj se Crkvi počeo slaviti kao spomen na poklon trojice mudrača s istoka, a koji su svoje darove prinosili novorođenom Božjem sinu – Isusu. Blagdan se slavi 6. siječnja, a svoj je značaj podigao u srednjem vijeku. U selima nekada prostrane remetske župe (Remete, Gračani, Zvečaj, Dolje, Bliznec, Donji i Gornji Bukovec, Čret), dan uoči Svetih tri kralja bio je veliki post. Osim ljudi postilo je i blago koje se tog dana samo napojilo vodom. Na glavnoj poldanjoj misi, na sam blagdan Sveta tri kralja župnik je blagoslovio tamjan i zlatne predmete. Tim se

tamjanom blagoslovila cijela kuća. Poslijepodne je glavar kuće obilazio svaki komad svoje zemlje te je škropio blagoslovljenom vodom, koju je na večernjoj misi blagoslovio župnik. Svako domaćinstvo uzimalo je po nekoliko litara vode jer se samo na toj vodi toga dana kuhalo hrana. Nakon povratka iz crkve, domaćica je, posvećenom vodom, molila za mir i blagoslov te škropila svaku prostoriju u svom domu i domaćinstvu.

U sela gračanskog dijela župe na taj su blagdan dolazili čestitari iz Hrvatskog zagorja, uglavnom iz stubičkoga kraja. To su bili vrlo siromašni, stariji seljaci, obučeni u gotovo ljetna odijela i poderane čizme. Obično su išli po troje u grupi, te su i oni kao gračanski dječaci nosili svoju *zvezdu*, koja je imala sliku sv. Tri kralja, a na vrhu tri roga. Išli su danju te pjevali sljedeće pjesme: *O sveta tri kralja, o blažen vaš dan, Kad sveti kralj mladi bil z neba poslan! Kam gibilete sad na daleki put, Kad zima svud vlada i venter je ljut.*

Tekst druge pjesme glasio je:
Majka Božja svećnica, svećnica, koja bu nam svetlila, koja bu nam svetlila, sada i na smrtni čas.

Nakon čestitanja i otpjevanih pjesama Gračanci su Zagorce darivali novcem, hranom i pićem, nakon čega su se ovi preko Medvednice vratili svojim domovima.

Odmor pri povratku. Uz vatru i pečenje siromačeka (jeger salame na štapu)

Šezdesetih godina prošloga stoljeća Gračanci su za blagdan Sveta tri kralja počeli pješke odlaziti na Kraljev Vrh u Hrvatskom zagorju.

Nije moguće potvrditi, ali moguće je pretpostaviti, kako su gračanski mladići na hodočašće u Kraljev Vrh počeli odlaziti nakon razgovora sa zagorskim seljacima koji su dolazili u njihovo selo. Naime, upravo je u selima Kraljev Vrh i Jakovlje zabilježen ophod seljaka u vrijeme Sveta tri kralja. Put u Kraljev Vrh vodio je preko vrha Medvednice i zatim do malog zagorskog sela. Tamo bi se održala sv. misa. Nakon nekoliko godina sve je više Gračanaca prihvatio ovaj običaj.

Dok je postojala sljemenska žičara gračanski bi se romari njome vozili do vrha Medvednice, a onda pješke spuštali prema Kraljevom Vruhu.

Nakon njenog ukinuća cijelokupno se hodočašće obavlja planinarskom rutom, što iziskuje velik napor ukoliko se u obzir uzmu vremenski i geografski uvjeti sjevernih padinama Medvednice. Također, ne treba smetnuti s uma kako se put obavlja u jednom danu.

U samom Kraljevom Vruhu domaći župnik i vatrogasci uvijek prirede grijani prostor za hodočasnike i određenu okrepu. Prilika je to i za degustaciju mesnih proizvoda iz kućne radnosti jer to je vrijeme nakon kolinja, a budući da se u našem kraju još uvijek drži do *mesarije*, svatko se hvali svojim delicijama. Osobito je zanimljiv povratak preko Medvednice. U kratkim zimskim danima hodočasnike često zatekne noć, ali svjetiljke, lampice i pjesma šire svjetlo i dobro raspoloženje.

Obavezna je okrepa na *Mlaki*, šumskom lokalitetu na kojem se peče tzv. *siromaček*; komadići jeger salame napiknute na šibu.

S vremenom se Gračancima pridružuju i prijatelji iz Remeta i Bukovca, pa ponekad brojka zna premašiti i 50 hodočasnika. No, ima godina kada iz raznih razloga hodočasti tek nekolicina najhrabrijih.

Neka i ovaj sumaran tekst bude prilog i poticaj svim vjernicima iz Gračana i Remeta, da održe ovu više od pola stoljeća dugu tradiciju romarskog hodočašća u Kraljev Vrh.

Centar Kraljevog Vrha sa župnom crkvom

Gračanski romari kod zdenca u središtu Kraljevog Vrha

Pogled na Medvednicu iz Kraljevog Vrha

Župna crkva u Kraljevom Vrhu

• Dodatak

- Kraljev Vrh je naselje u Zagrebačkoj županiji, a pripada općini Jakovlje. U prošlosti je bilo poznato po mnogobrojnim obrtnicima i trgovcima. Vrhunac je doživjelo četrdesetih godina prošlog stoljeća, kada je prema popisu (1948.) brojalo 873 stanovnika. Danas je naselje u demografskom padu, sve je manje mladih, a ljudi iseljavaju. Prema popisu (2001.) naselje je brojalo 661 stanovnika. Župa je osnovana 1789. godine, a župna crkva sagrađena 1885. te se nalazi na popisu spomenika kulture. Na prostoru župe u Jakovlju, nalazi se još jedan spomenik kulture - kapela sv. Doroteje iz 1910. godine.
  - U zaselku Slatina nalazi se kapelica sv. Terezije od maloga Isusa, a u Kraljevom Vrhu kapelica sv. Terezije od djeteta Isusa.

BOŽIĆNO PROMIŠLJANJE

Jesmo li se pripremili za Isusov rođendan?

- Zamolimo Gospodina da nam podari takvu vjeru i pomogne nam da se odrekнемo sebe i predamo Mu svoj život. Budimo spremni čuti Njegov poziv i odazvati se na njega bez oklijevanja!*

Rođenje djeteta poseban je događaj u životu njegovih roditelja, obitelji i prijatelja. Rođenje Božićnjaka poseban je događaj ne samo za njegove roditelje i bližnje, već za cijeli svijet. Rođendane bliskih osoba rijetko zaboravimo. A što je s Isusom? Sjetimo li se proslaviti rođendan našega Kralja? Često se dogodi da Njegov rođendan proslavimo, ali bez Njega.

Njegovo je rođenje toliko bitno da postoji određeno vrijeme u godini tijekom kojeg se pripremamo za taj događaj. To vrijeme zove se advent. Da se nešto događa, podsjećaju nas lampice u gradu, okićene trgovine, strka, užurbanost, buka. No, advent je nešto sasvim drugo. Ono je vrijeme kada se pale svjetla u našim srcima, vrijeme kada se trebamo umiriti, zastati, utišati i pripremiti se za to otajstvo koje dolazi.

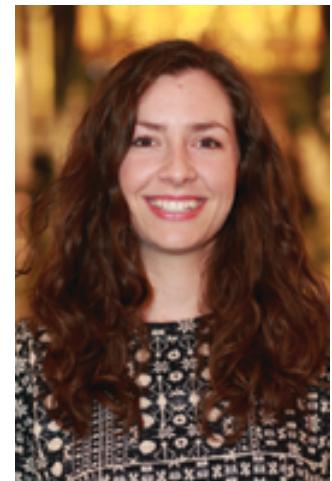
Jesmo li se pripremili za Isusov rođendan? Čime ćemo Ga iznenaditi? Što ćemo Mu darovati? Ono što bi Njega zasigurno obradovalo jest da Mu darujemo naše živote, našu ljubav, naše vrijeme, sve što radimo i sve što jesmo. Jesmo li spremni darovati Mu sve to i razveseliti Ga? Čini se možda puno, ali zar ne zaslužuje to naš Bog koji je postao čovjekom i koji je cijelog sebe darovao za nas?

Priča o Isusovu rođenju ne može proći bez Marije i Josipa. Ovoga puta svratala bih pogled na Mariju i potakla na razmišljanje. Zapitajmo se što bi se dogodilo

da je Marija rekla Bogu ne ili da je odgađala ili ignorirala anđelovu objavu? Umjesto toga, ona je vjerovala Božjoj riječi i postala Njegovom službenicom, pokazavši nam savršeni čin vjere. Zato već danas budimo poput Marije i zamolimo Gospodina da nam podari vjeru poput njezine kako bismo Mu i mi rekli da, jedno veliko DA koje nema granica. Ako pogledamo Josipa koji je cijelo vrijeme bio uz nju, vidjet ćemo primjer kako biti ponizan, poslušan, marljiv i hrabar. To su sve odlike koje ga rese i kojima bismo i mi trebali težiti. Dovoljno je da se ovoga Božića zagledamo u Svetu obitelj, promatramo njihove kvalitete, međusobne odnose i njihove odnose s Bogom i pokušamo ih primijeniti u svojem životu.

Zamolimo Gospodina da nam podari takvu vjeru i pomogne nam da se odrekнемo sebe i predamo Mu svoj život. Budimo spremni čuti Njegov poziv i odazvati se na njega bez oklijevanja!

Oče, pomozi nam da se ovoga Božića Tvoj Sin rodi u našim srcima te da Ga poput Marije i Josipa možemo darovati drugima.

Autorica:
Mateja
Lekčević

ŠTO MIJENJATI U ODGOJU I OBRAZOVANJU?

Odgovoriti gospodarskim potrebama

- Školstvo ne potiče razvoj vještina kao što su vještine rješavanja problema, vještine primjene znanja, vještine timskog rada (surađivanja), vještine upravljanja vlastitim vremenom i rukovođenja po spoznajama poslodavaca.

Autorica:
Jadranka
Bizjak Igrec

Hrvatsko školstvo nalazi se dugi niz godina pred brojnim promjenama reorganizacije školskog sustava i usklađivanja sa školskim sustavima zemalja Europske unije. Jedna od najvažnijih odrednica suvremene škole je koncepcija razvoja cjeloživotnog učenja u postmodernom, informatičkom, postindustrijskom, inovativnom društvu, u kojem se visoko vrednuje znanje kao temelj promjena. Društvo znanja je osnova cjelokupnog društvenog i gospodarskog razvoja zemlje. Obrazovni sustav 21. stoljeća treba pripremiti mlade ljude za poslove koji još ne postoje, kako bi koristili tehnologije koje još nismo ni otkrili, a za konkurentnost koje će biti globalna. Međutim, naše školstvo ne potiče razvoj vještina kao što su vještine rješavanja problema, vještine primjene znanja, vještine timskog rada (surađivanja), vještine upravljanja vlastitim vremenom i rukovođenja po spoznajama poslodavaca. S druge strane vrijednosti rada, solidarnosti, brige

za druge, poštenja, snošljivosti i tolerancije prema drugaćijima malo se cijene u društvu. Negativan odnos prema intelektualnom radu, antiintelektualizam, usporava sustavno kvalitativne pomake u društvu.

Politika obrazovanja prosvjetnih djelatnika jedno je od najslabije znanstveno istraženih područja. Reaktivni sklop misli začahurio je u glavama ideju da je netko drugi uvijek odgovoran za probleme ili promjene u školstvu. Napraviti značajan iskorak i omogućiti u obrazovanju jednakost za svu djecu kako bi bili ravnopravni sudionici društva 21. stoljeća imperativ je reforme.

Kada pitamo naše učenike koliko su zadovoljni školom odgovori su uglavnom slični: puno je nastavnih sadržaja, dugo su u školi, uče uglavnom za testove i ispitivanja, uče za ocjene jer im trebaju za upis u srednju školu ili fakultet, naučeno uglavnom brzo zaborave.

Kako se osjećaju?

Uglavnom stresno, često osjećaju zdravstvene probleme, nemaju tema za međusobne razgovore pa komuniciraju putem društvenih mreža, uče jer to traže roditelji.

tivnosti, inovativnosti, kritičkog mišljenja, estetskog vrednovanja, inicijativnosti, poduzetnosti, odgovornosti, odnosa prema sebi, drugima i okolini, vladanju. Planira se

Gdje želimo biti u budućnosti?

Do 2017./2018. godine najavljuje se temeljita reforma u školstvu. Neke od najvažnijih promjena koje se planiraju uvesti su razvoj stavova, vještina, kreativnosti, inovativnosti, kritičkog mišljenja, estetskog vrednovanja, inicijativnosti, poduzetnosti, odgovornosti, odnosa prema

korjenita promjena ocjenjivanja, vrednovanja i izvještavanja o postignućima učenika kroz jasno određene kriterije, čime će se osigurati osnova za objektivnije ocjenjivanje i vrednovanje, kao i intenzivan rad na stručnom usavršavanju učitelja koji će moći slobodnije birati sadržaje koje će predavati učenicima. Reforma obrazovanja predviđa i rad na vrednovanju, odnosno na ishodima učenja, što znači da će se radići s učiteljima na tome kako kod učenika vrednovati postignuće predviđenih ishoda učenja, a ne sadržaja. Uvođenje izbornosti u gimnazijsko obrazovanje koja će omogućiti usmjeravanje interesa učenika i jasnije profiliranje gimnazijskog obrazovanja kao i uvođenje učenja na radnom mjestu u svim programima strukovnog obrazovanja, zbog olakšanja prelaska iz obrazovanja na tržište rada. Kako se godinama nije uspjelo doći do dugoročnih i cijelovitih promjena u odgojno-obrazovnom sustavu, povećanju decentralizacije, jačanju školske autonomije, uvođenju obrazovnih standarda i sustavnom vanjskom vrednovanju danas smo opet na početku. Dolazimo do pitanja kako obrazovati učenike i studente koji će se uklopiti u ekonomiju 21. stoljeća i kako sačuvati i stvarati kulturne vrijednosti u svijetu koji je sve više globalan?

Gdje smo danas?

Kada pitamo naše učenike koliko su zadovoljni školom odgovori su uglavnom slični: puno je nastavnih sadržaja, dugo su u školi, uče uglavnom za testove i ispitivanja, uče za ocjene jer im trebaju za upis u srednju školu ili fakultet, naučeno uglavnom brzo zaborave. Kako se osjećaju? Uglavnom stresno, često osjećaju zdravstvene probleme, nemaju tema za međusobne razgovore pa komuniciraju putem društvenih mreža, uče jer to traže roditelji. Roditelji će reći kako su djeca u školama previše opterećena, torbe preteške, sadržaji neprilagođeni. Žale se da kad im dijete pita drugu djecu što je bilo za domaću zadaću preko Vibera ili WhatsAppa da ih djeca iz razreda ignoriraju ili satima čekaju odgovor ili često odgovora nema. Iako znaju da nenapisana zadaća znači minus, a više minusa donosi i negativnu ocjenu. Skloni su prepiskama e-mailom, puni ne-povjerenja u institucije. Često je prisutno izrugivanje djece zbog nemarkirane odje-

će, verbalna agresija licem u lice ili preko društvenih mreža, isključivanje djece iz igre i druženja, stvaranje grupe djece po imovinskom statusu, izgledu, po tome kako tko kotira u razredu, kako se odijeva, ali i po ocjenama. Roditelji najčešće kroz osobno iskustvo školovanja od pozitivnog do negativnog stava o školskom sustavu, načinima i metodama rada, kroz školu, promatraju cjelokupnu situaciju u društvu. Često dolazi do aktivnih ili pasivnih sukoba zbog međusobnog ne-povjerenja i suradnje, a pod krinkom dobrobiti djece.

Možemo (želimo) li drugačije?

Hoće li predložena reforma biti uspješna ovisi o tome koliko će uvažiti hrvatsku stvarnost. Dok je školovanje još uvijek obilježeno krutim razredno-predmetno-satnim sustavom; zvono obilježava početak i kraj sata, učenici istog gođišta uče iste stvari razdijeljene u predmete, nastava usmjerenica na rad učitelja i na realizaciju školskog plana i programa; način ocjenjivanja neprimjeren, dokle god se traži izvrsnost u reprodukciji, teško ćemo pobuditi izazove, vještine i interes za učenje. I dalje ćemo imati učenike koji su pametni, koji to mogu i učenike koji to ne mogu. Ospozobiti učenike za aktivan odnos prema složenim osobnim, društvenim, gospodarskim, ekološkim i ostalim problemima s kojima će se suočavati tijekom života možemo jedino kroz aktivnosti i strategije poput suradničkog učenja, problemskog rješavanja zadataka, istraživačkog učenja, projekata, rasprava, diskusija. Učenik mora znati o čemu će učiti, što već o tome zna, zašto će učiti o tome, kako će doći do informacija i kako će naučeno primijeniti. Za postignuće učenika izuzetno je važna uključnost i podrška roditelja, roditelja partnera u odgoju i obrazovanju. Škola ne može zamijeniti roditeljski dom. Važno je dati povratnu informaciju koja nije samo u obliku ocjena već i savjetovanja kako postići bolje, kako današnju tehnologiju iskoristiti za učenje. U vremenu programiranja, informatičke pismenosti, rješavanja problema, medijske pismenosti, kada su zahtjevi koji se stavljam pred učitelje, učenike, roditelje i društvo u cjelini sve veći i odgovorniji, presudno je biti i ostati čovjek. Zato je potrebno zapostavljenu odgojnu dimenziju škole jačati razvojem kompetencija koje će omogućiti snalaženje u razredu, školi, društvu, volonterske aktivnosti koje će poticati empatiju, društveno koristan rad. Odgojem za istinske vrijednosti znanja, solidarnosti, osobnog, kulturnog i nacionalnog identiteta, reformom ćemo svi biti na dobitku.

(nastavak)

U Hrvatskoj treba uskladiti troškove života i rada

- S druge strane razlika od 30 američkih dolara po stanovniku (u PPP) ne znači nužno da je Rumunjska doista bogatija i razvijenija od Hrvatske, a svakako nije po stupnju razvijenosti infrastrukture u čemu Hrvatska bilježi značajnu prednost. Tu svakako treba spomenuti hrvatske autoceste, koje trenutno predstavljaju jedne od najboljih, ako ne i najbolje u EU – iako to svakako nije razlog da plaćamo prekomjerno visoke cestarine.*

Autorica:
prof. dr. Marijana
Ivanov

UHrvatskoj je tekući BDP per capita na razini 12.091 USD (u stalnim cijenama 14.372 USD), a u Rumunjskoj znatno niži 9.476 USD (u stalnim cijenama 10.081 USD). Hrvatski radnici i poduzetnici zapravo stvaraju veću dodanu vrijednost po glavi stanovnika u odnosu na rumunske, ali su cijene i troškovi života u Hrvatskoj znatno veći nego u Rumunjskoj i upravo su oni faktor koji se posebno negativno odražava na životni standard hrvatskih stanovnika.

Jedan od razloga tome je i činjenica da se Hrvatska iz dana u dan sve više orijentira na turizam (postajući i prekomjerno ovisna o turizmu) pa su i domaće cijene posebno u Jadranskoj Hrvatskoj više prilagođene kupovnoj moći dohodaka stranih turista nego kućnom budžetu lokalnog stanovništva. Kupovnoj moći stranih turista država je očito prilagodila i cijenu cestarina za hrvatske autoceste, a moguće i opću stopu PDV-a koja je u Hrvatskoj znatno veća nego u Rumunjskoj (25% u RH u odnosu na 19% u Rumunjskoj).

Drugi faktor koji se nepovoljno odražava na hrvatski BDP per capita

u terminima kupovne moći su cijene međunarodno neutrživih dobara - čije cijene ne može sniziti strana konkurenčija, a u velikoj mjeri su rezultat niske efikasnosti državnih / javnih poduzeća. Navedeno uključuje cijene raznih komunalnih usluga i troškove režija sticanja koji su u Hrvatskoj dosta visoki, a značajan teret gospodarstvu (s učincima na cijene roba i usluga) predstavlja i fiskalna presija kroz visoke poreze i parafiskalna davanja.

Treće je nemogućnost korištenja ekonomije obujma u maloj zemlji i na malom domaćem tržištu - koje je prema službenom broju stanovnika 4,5 puta manje nego u Rumunjskoj, a kada se uzmu u obzir i podaci o masovnom iseljavaju u druge zemlje, stvaran broj stanovnika i kupaca na hrvatskom tržištu je gotovo pet puta manji nego u Rumunjskoj. Dodatno, zbog prejake domaće valute Hrvatska prekomjerno uvozi stranu robu pa domaći proizvodni kapaciteti nisu dovoljno iskorišteni zbog čega je teško dostići veću produktivnost. Odnosno posljednjih godina se produktivnost povećava, ali po cijenu smanjenja broja zaposlenih, a što kroz nižu potrošnju onemogućava veći rast

BDP-a. S druge strane, robni izvoz koji bi povećao iskorištenost kapaciteta domaće poljoprivrede i industrije je desetkovani nepovoljnom tečajnom politikom, odnosno odsustvom dozvoljenih ili skrivenih mjeru poticaja izvozu i domaćoj proizvodnji kakve koriste druge članice EU.

Na četvrtom mjestu, iako po redu važnosti možda i na prvom, treba spomenuti velike dohodovne razlike gdje građani Hrvatske s visokim dohotkom ne pitaju za cijenu nego kupuju sve što im dođe pod ruku - pa stoga i trgovačke marže mogu biti vrlo visoke, a žrtva navedenog su niski i niži dohodovni razredi čije su realne mogućnosti potrošnje iz dana u dan sve manje.

Po produktivnosti rada Hrvatska je bolja od Njemačke

Ekonomski gledano i uvažavajući priču o životnom standardu i paritetu kupovne moći, tako smo došli do situacije da je Hrvatska uz Bugarsku danas jedna od dvije najsiromašnije članice EU - što ne zvuči nimalo optimistično. S druge strane razlika od 30 američkih dolara po stanovniku (u PPP) ne znači nužno da je Rumunjska doista bogatija i razvijenija od Hrvatske, a svakako nije po stupnju razvijenosti infrastrukture u čemu Hrvatska bilježi značajnu prednost. Tu svakako treba spomenuti hrvatske autoceste, koje trenutno predstavljaju jedne od najboljih, ako ne i najbolje u EU - iako to svakako nije razlog da plaćamo prekomjerno visoke cestarine.

Također, treba ponovno spomenuti nekoriran BDP per capita (bez uvažavanja razlika u paritetu kupovne moći) koji je u Hrvatskoj 28% veći nego u Rumunjskoj, odnosno u stalnim cijenama iz 2010. čak 42,5% veći nego u Rumunjskoj. Po relativnim performansama i stupnju razvijenosti Hrvatska je još uvijek razvijenija od Rumunjske, no jasno da mi možemo i trebamo biti i znatno bolji. Isto tako važno je spo-

menuti da Hrvatska ima znatno veću produktivnost rada od mnogih drugih članica EU28. Gledano kroz omjer nacionalnog realnog BDP-a i ukupnog broja sati rada svih zaposlenih u jednoj zemlji najveća produktivnost rada u EU28 ostvaruje se u Irskoj, a potom redom u Rumunjskoj, Latviji i Bugarskoj, dok su na petom mjestu Hrvatska, Poljska i Slovačka. Razvijene stare članice poput Njemačke bilježe znatno nižu produktivnost rada, iako su po ukupnoj produktivnosti svih faktora (uvažavajući i tehnološki razvoj te proizvodnju roba i usluga veće dodane vrijednosti) ipak superiornije. Članica EU28 s najnižom produktivnošću rada je Grčka, a vrlo nisko su rangirane Italija, Ujedinjeno Kraljevstvo, Mađarska i Finska.

Uspon Rumunjske prvenstveno je rezultat ulaganja stranog kapitala koji je još prije petnaestak godina prepoznao pogodnosti jeftine radne snage te medijsko mlađeg i mnogobrojnog rumunjskog stanovništva kao izvora rada i potrošnje na domaćem tržištu, dok su privlačenju stranih ulaganja i razvoju rumunjskog gospodarstva (industrije i ICT sektora) posljednjih desetak godina posebno pridonijele porezne beneficije te snažna deprecijacija domaće valute (u početnim godinama krize) koja je pridonijela značajnom usponu rumunjskog izvoza te (uz domaću potrošnju) i visokim stopama rasta BDP-a. No, to i dalje ne znači da stanovnici Rumunjske zaista žive bolje od stanovnika Hrvatske. Na primjer, očekivani životni vijek za prosječnog stanovnika Hrvatske je 77,5 godina, a stanovnika Rumunjske 74,8 godina pri čemu su društvene nedjeljnosti u ostvarivanju očekivanog broja godina života gotovo dvostruko veće u Rumunjskoj nego u Hrvatskoj.

Moguće je da Rumunji uživaju nižu kvalitetu života nego mi u Hrvatskoj i zato što su im plaće godinama bile znatno niže nego u Hrvatskoj. Međutim, ta se razlika iz godine u godinu sve više smanjuje, budući da neto plaće u Rumunjskoj rastu brže nego u Hrvatskoj.

Prema podacima rumunjskog Nacionalnog instituta za statistiku, Rumunji su u svibnju 2017. radili za prosječnu neto plaću 719 eura, a Hrvati za prosječnu neto plaću 789 eura - što znači da su prosječne plaće u Hrvatskoj danas svega 10% veće nego u Rumunjskoj. No, ta prednost ipak nestaje kada se uzmu u obzir veći troškovi života u Hrvatskoj. Prema indeksu cijena izdataka za finalnu potrošnju kućanstva (HFCE) cijene u Hrvatskoj su na razini 66% prosjeka EU, dok su u Rumunjskoj na razini 52% prosjeka EU. Pri tome su cijene hrane i bezalkoholnog pića u Hrvatskoj na razini 94% EU prosjeka, a u Rumunjskoj na razini 62% EU prosjeka.

U odnosu na Rumunjsku, Hrvatska bilježi i izraženije dohodovne nejednakosti pa je tako dohodak 20% stanovništva s najvećim dohotkom čak 5,7 puta veći od dohotka 20% stanovništva s najnižim dohotkom, dok je takav kvintilni omjer u Rumunjskoj ipak niži - svega 4,1. Dok Rumunjska spada u kategoriju članica EU s nižim dohodovnim razlikama u društvu mjerjenim kvintilnim omjerom i Ginijevim koeficijentom, Hrvatska je negdje na razini prosjeka EU, a vrlo visoke dohodovne razlike postoje u Italiji, Španjolskoj, Portugalu i Grčkoj.

Ekonomija sreće

Zemlje s velikim dohodovnim razlikama tipično nisu zemlje sretnih ljudi jer je subjektivni dojam ekonomskog zadovoljstva uvijek definiran u usporedbi s neposrednom okolinom koja nas okružuje. Na globalnoj ljestvici indeksa sreće u razdoblju 2014.-2016., Hrvatska se nalazi na 77. mjestu, a Rumunjska na 57. mjestu. Grci i Portugalci iako imaju veći BDP per capita nalaze se na 87. i 89. mjestu globalnog indeksa sreće. Među stanovnicima EU najmanje su sretni stanovnici Bugarske koja je na 105. mjestu. Usporedbe radi, Slovenija je na 62. mjestu, a Srbija s vrlo niskim životnim standardom mjerjenim BDP-om per capita na 73. mjestu – bolje po-

zicionirana od Mađarske koja je na 75. mjestu indeksa sreće, a istodobno ima BDP per capita (životni standard) na razini 67% prosjeka EU. Pri tome su prosječne godišnje neto zarade samca i obitelji s dva zaposlena i dvoje djece u Mađarskoj niže nego u »manje sretnoj« Hrvatskoj (ali su u Mađarskoj i niže cijene finalnih dobara potrošnje). Osim Mađarske i Rumunjske, prosječnu neto zaradu samca nižu nego u Hrvatskoj bilježe i Litva i Bugarska (ali ujedno imaju cijene potrošnih dobara na razini 63% i 48% prosjeka EU).

Uvažavajući sve navedeno slijedi da BDP per capita nije adekvatna mjera ekonomskog zadovoljstva – sreće, kao ni adekvatna mjera dostignutog stupnja društveno-ekonomskog razvoja pojedine zemlje. Kako su BDP i BDP per capita prije svega mjera materijalnog bogatstva i ekonomske aktivnosti, u analizi stvarnog životnog standarda (blagostanja) u pojedinoj zemlji treba ih kombinirati s pokazateljima kvalitete života.

Jedan od indeksa koji se u tu svrhu koristi je indeks ljudskog razvoja (HDI, koji objavljaju Ujedinjeni narodi) prema kojem Hrvatska ulazi u skupinu zemalja s vrlo visokim stupnjem ljudskog razvoja. U usporedbi sa 188 zemalja za koje se indeks mjeri, Hrvatska je rangirana na 45. mjestu (kao i Argentina) te je za 5 mesta bolja od Rumunjske i za 11 mesta bolja od Bugarske. Na istoj ljestvici indeksa ljudskog razvoja (HDI) Luksemburg se nalazi tek na 20. mjestu, a Katar na 33., dok u prvih pet zemalja ulaze Norveška, Australija, Švicarska, Njemačka i Danska. SAD je tek na 10. mjestu, odmah iza Kanade, a javna je tajna da su svi indeksi koji mjere prosperitet ili kvalitetu života - pa tako i HDI indeks - konstruirani tako da u prvih 10 uvijek mora ući SAD. Navedeno znači da i HDI indeks ima svojih mana, ali za razliku od BDP-a per capita (u PPP) koji mjeri životni standard (materijalno bogatstvo), indeks ljudskog razvoja (HDI) ipak uzima u obzir i druge elemente društveno-ekonomskog razvoja kao što

su broj godina školovanja i očekivani životni vijek.

Brzorastuće zemlje uništavaju svoj okoliš

Kada se HDI indeks kombinira s pojedinim pokazateljima očuvanja okoliša kao što su količina emisije ugljičnog dioksida po stanovniku, potrošnja električne energije po stanovniku, ukupno korištenje energije po stanovniku i slično, slika kvalitete života za Hrvatsku još je bolja. Naime, za razliku od Hrvatske kao deindustrializirane ekonomije s još uvijek visokim stupnjem očuvanja okoliša, brzo rastuće zemlje koje uništavaju svoj okoliš nepovratno srozavaju mogućnost za vlastiti razvoj odnosno uništavaju dobrobit i blagostanje budućih generacija. Upravo ukazujući na navedeno, istraživanje iz 2014. ističe Hrvatsku kao jednu od devet zemalja svijeta (od 84 zemalja s visokim i srednjim višim dohotkom koje su analizirane) s najviše izgleda za postizanje održivog ljudskog razvoja, odnosno postizanje tekuće razine ljudskog razvoja s minimalno resursa. Ostalih osam zemalja s pozitivnim očekivanjima na održivi razvoj su Hong Kong, Mađarska, Izrael, Malta, Poljska, Portugal, Švedska i Švicarska.

Polazeći od poznate izjave Roberta Kennedyja »BDP mjeri sve osim onoga što je važno u životu«, razinu zadovoljstva i sreće ljudi u različitim zemljama mjeri i indeks prosperiteta (Prosperity Index) koji objavljuje Legatum institut za 148 zemalja u kojima živi 90% svjetske populacije. Pri tome vodeća mjesta na ljestvici prosperiteta ne pripadaju nužno državama s najvećom razinom BDP-a po glavi stanovnika, nego državama koje osim ekonomskog napretka promoviraju i društveni napredak - mjerjen srećom, zdravljem i slobodom ljudi. U rang prvih deset država u 2016. redom ulaze: Novi Zeland, Norveška, Finska, Švicarska, Kanada, Australija, Nizozemska, Švedska, Dan-

ska i SAD. Na 11. mjestu je rangirana Njemačka, na 12. Luksemburg, a na 13. Irska. Hrvatska se danas nalazi na 43. mjestu ljestvice (što je bolje nego 49. mjesto u 2012.), a među članicama EU od Hrvatske su lošije pozicionirane Grčka, Mađarska, Rumunjska i Bugarska. Ranije spominjani Katar (zemlja sa ekonomski gledano najvišim životnim standardom) prema indeksu prosperiteta nalazi se tek na 46. mjestu.

U izračunu indeksa prosperiteta za svaku zemlju analiziraju se pokazatelji: kvalitete ekonomije, poslovnog okruženja, državnog upravljanja, obrazovanja, zdravlja, sigurnosti, osobnih sloboda, društvenog kapitala i prirodnog okruženja. Najbolje rezultate Hrvatska bilježi u indikatorima prirodnog okruženja, sigurnosti, obrazovanja i osobnih sloboda, dok najlošije pokazatelje bilježi prema indikatorima društvenog kapitala (s obzirom na međuljudske društvene odnose, međusobno povjerenje, civilni volonterski rad u društvu te spremnost na podršku i pomoć drugima). Za kraj, stoga, pouka zašto je društveni kapital faktor prosperiteta. Zbog sinergijskih efekta koji se postižu kada postoji kohezija u društvu i kada ljudi vjeruju i podupiru jedni druge - ostvarujući direktnе i indirektnе pozitivne učinke na prosperitet zemlje.

KRONOLOGIJA – BOŽIĆ 2017. (od Velike Gospe do Božića)

KOLOVOZ:

16. kolovoza: S ovogodišnjom svetkovinom Velike Gospe svoju službu Upravitelja svetišta završio je o. Zlatko Pletikosić jer je imenovan za priora karmelskog samostana u Splitu. Od 16. kolovoza stupio je na snagu dekret o. Srećka Rimca, provincijala, koji je imenovao novoga Upravitelja svetišta, o. Stjepana Vidaka, koji je također i prior remetskog samostana. Remetski župnik, o. Antonio-Mario Čirko, imenovan je za voditelja vanjske obnove i Upravitelja svetišta Majke Božje Remetske in solidum.

22. kolovoza: Bila je osmina Velike Gospe (BDM Kraljica), te je večernja euharistija bila svečanija s propovijedi.

RUJAN:

3. rujna: Na filijali se poslije ljetnog razdoblja na Čretu vratila sveta misa u 11.00 sati.

5. – 7. rujna: Trodnevница uoči proslave Male Gospe. U ta tri dana propovijedali su o. Stjepan Vidak, o. Danijel Čolo i o. Antonio-Mario Čirko. U tim danima pjevali su: naš zbor mlađih Advocata Croatiae, župni zbor iz Bešića i zbor mlađih Glas anđela iz Gračana. Također, jutarnje svete mise trodnevnice u 7 sati bile su svečanije s propovijedi.

8. rujna: Proslava Male Gospe. Svečana Euharistija bila je navečer koju je predslavio o. Stjepan Vidak, Upravitelj svetišta i remetski prior. Također, kao i svake godine, došli su braća franjevci zajedno s članovima Svjetovnog franjevačkog reda iz Zagreba. U 16.30 sati slavili su Euharistiju. Također, tijekom cijelog dana bio je ispred crkve izložen štand zajednice Cenacolo. Njihov voditelj don Ivan Filipović predslavio je Euharistiju u 9 sati zajedno s članovima zajednice Cenacolo. Smisao njihova dolaska u remetsko svetište bio je kako bi se hodočasnici upoznali s osnivanjem Zadruge Pontes Salutis koju je zajednica Cenacolo pokrenula kao projekt socijalnog poduzetništva s naglaskom na resocijalizaciju, zapošljavanje i radno osposobljavanje svojih štićenika.

9. – 10. rujna: Održano je 286. Zavjetno hodočašće vjernika grada Zagreba u Mariju Bistrigu, ali i hodočašće mlađih Zagrebačke nadbiskupije. Sudjelovali su i naši mlađi župljani. Geslo ove godine bilo je: *S Marijom i Josipom hodimo u novosti života.*

Duhovna obnova Zajednice obitelji na Mrežnici

10. rujna: I ove godine održao se tradicionalni malonogometni župni turnir za sudionike s 30 i više godina. Smisao turnira je i sportsko natjecanje, ali i zajedništvo koje se iz toga razvilo kroz sve ove godine.

16. rujna: Župnik je sudjelovao na hodočašću članova Druge sinode zagrebačke nadbiskupije u Karlovac (nacionalno svetište sv. Josipa) i u Krašić.

17. rujna: Pod župnom misom u 10.30, svoju mlađu misu slavio je o. Alen Mažić.

19. - 21. rujna: Kao član vijeća za zvanja pri HBK, o. Župnik je sudjelovao

na susretu za animatore za zvanja pri Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini u Gromiljaku (BiH).

22. rujna: Održana je četvrta sjednica župnog pastoralnog vijeća.

23. - 24. rujna: Preko vikenda Zajednica obitelji sudjelovala je na duhovnoj obnovi i na druženju zajedno s o. Danijelom Čolo, župnim vikarom u centru »Ekoturizam Mrežnica«. Župnik im se pridružio u nedjelju.

24. rujna: Na nedjeljnoj župnoj misi obilježio se dan o. Gerarda Tome Stantića - Sluge Božjega, karmeličanina, koji je umro na glasu svetosti, u Somboru 24. lipnja 1956. godine. Uz župnika svetu misu predslavio je voditelj kauze Sluge Božjega o. Mato Miloš.

28. rujna – 1. listopada: Hodočašće remetske župe u Boku Kotorsku i u Albaniju.

30. rujna: Obnovljena je ograda iznad proširenog velikog parkirališta prema Vincu.

LISTOPAD:

U mjesecu listopadu župni vikar o. ILIJA TIPURIĆ, IMENOVAN JE ČLANOM ZAMJENIKA na Drugoj sinodi Zagrebačke nadbiskupije. Uz o. Župnika, te dvojicu karmeličana iz remetskog samostana, o. Jure Zečevića i o. Vinka Mamića, imenovanje o. Ilije velika je radost pa su tako čak četvorica iz Remeta sudionici toga povijesnog događaja za zagrebačku Crkvu.

1. listopada: Svake godine na blagdan sv. Terezije od Isusa svečanom misom i blagoslovom djece započinje vjeronaučna godina. Ove godine to je bilo u nedjelju pod misom u 9 sati.

1. listopada: Započela je nakon ljetne stanke misa za mlade u 12 sati.

Hodočašće u Boku Kotorsku i Albaniju

2. listopada: Započela je obnova i tapeciranje klupa u crkvi, podesta, te obnova radijatora.

7. listopada: Župnik je gostovao na LAUDATO TV u emisiji »Novo srce« voditelja fra Ivana Matića koja donosi životne priče i svjedočanstva. O. Antonio-Mario progovorio je kako ga je Bog pozvao kroz film koji je gledao, što je to u srednjoj medicinskoj školi učvrstilo njegovo odluku za svećeništvo i zašto kaže da je njegovo zvanje medijsko? U emisiji je predstavio i naše svetište Majke Božje Remetske.

6. – 8. listopada: Naši mladi iz župe sudjelovali su na susretu karmelske mlađeži – Karmelijadi koja se održala u Puntu na otoku Krku pod geslom »Ljubav nikad ne prestaje«.

9. listopada: Večernja sveta misa prikazala je pokojnog o. IVANA KERAVINA kojemu je na taj dan bilo 100 godina od zemaljskog rođendana i 25 godina od nebeskog rođendana. On je bio prvi karmeličanin koji je iz Sombora krenuo u Hrvatsku na osnutak karmelskog samostana, te je 1963. postao prvi remetski župnik karmeličanin. Svetu misu predslavio je o. Srećko Rimac, provincijal, a propovijedao je o. Andelko Jozić.

10. listopada: Ponovno je proradio video prijenos iz crkve.

11. – 13. listopada: Trodnevница kao priprema za proslavu dana župe.

12. – 14. listopada: Trodnevница na Čretu kao priprema za proslavu sv. Terezije Avilske, zaštitnice filijalne crkve.

14. listopada: Pod večernjom misom proslavili smo DAN ŽUPE. Nakon toga bilo je zajedničko druženje, domjenak i tradicionalna svirka u klaustru samostana.

15. listopada: Proslava zaštitnice filijalne crkve sv. Terezije Avilske na Čretu. Misu je predslavio remetski župnik, a koncelebrirao je župni vikar o. Ilija Tipurić. Na misi je pjevao zbor mlađih iz Remeta »Advocata Croatiae«. Iza toga je uslijedilo zajedničko druženje i domjenak.

15. listopada: Na svetkovinu sv. Terezije Avilske u našoj remetskoj crkvi pod župnom misom u 10.30 sati bili su svečani zavjeti šestorice karmelićana. To su: br. Joško Purko, br. Krešimir Bahmec,

br. Nikola Grizelj, br. Ivan Živković, br. Ivan Pleše, br. Željko Bezić. Svetu misu predslavio je provincijal karmelićana o. Srećko Rimac.

21. listopada: Za đakone su zaređeni br. Tiho Radan i br. Ivan Pleše. Zareditelj je bio mons. Zdenko Križić, karmeličanin, a sada Gospicko-senjski biskup.

22. listopada: U nedjelju, 22. listopada bio je »Svjetski dan misija«, te je milostinja prikupljena na svim misama bila usmjerena na tu nakanu.

27. – 29. listopada: Održao se krizmanički vikend, duhovna obnova za krizmanike, koju su uz župnog vikara o. Danijela animirali stariji mlađi iz župe. Cilj je bio da stariji mlađi iz župe, svjedoče kako Bog djeluje u njihovim životima, kako pokušavaju živjeti vjeru te s kojim se izazovima i problemima pritom susreću. Bio je

organiziran i rad u grupama, igre, zajednički objed, a sve je završilo u nedjelju 29. listopada misom u 12 sati.

28. listopada: Župnik je gostovao na Hrvatskom katoličkom radiju u emisiji voditeljice Tanje Popec »Sutra je dan Gospodnji« koja promišlja nedjeljna čitanja. Ovaj put to su bila čitanja 30. nedjelje kroz godinu. No, redovito se dotiče i aktualnih tema. Tako se u prvom dijelu emisije razgovaralo o duhovnim poteškoćama koje možemo nazvati graničnima. Remetski župnik govorio je o tome postoji li đavao i trebamo li ga se bojati? Govorio je i o spiritizmu, urocima, vračarenjima, horoskopu i sl. Na poseban način promišljalo se zašto su sve te stvarnosti grijeh. Često su vjernici zbuljeni kako razlikovati đavolsku prisutnost i duševne poremećaje. Drugi dio emisije promišljao je o nedjeljnim čitanjima koje su obuhvatile govor i o socijalnoj pravednosti, o tome može li vjera i na koji način biti svjedočka. Osobito se progovorilo o zapovijedi ljubavi prema Bogu i bližnjemu i kako smo tu zapovijed pozvani živjeti u ovo današnje vrijeme.

28. – 29. listopada: U dvorani Cibone održala se velika duhovna obnova za studente. Voditelji su bili pater Ike Mandurić, don Damir Stojić i vlč. Ivan Valentić, a glazbeno je sve animirao Nadbiskupijski zbor mladih, Božja pobjeda i Alan Hržica. Na tom susretu su sudjelovali i naši studenti iz župe.

STUDENI:

1. studenoga: Svetkovina Svih svetih. Na remetskom groblju kod središnjeg križa župnik je predvodio molitvu i odrješenje za pokojne.

2. studenoga: Na Dušni dan pod misom u 10.30 sati čitala su se imena svih preminulih u razdoblju od Svih svetih 2016 godine, do 31. listopada 2017. Preminulo je ukupno 102 župljana.

4. studenoga: Radna akcija u župi za uređenje okoliša.

11. studenoga: Prva filmska večer za mlade.

12. studenoga: Pod nedjeljnom misom u 10.30 i u 12 sati bili su nam gosti iz Međubiskupijskog sjemeništa na Šalati zajedno s rektorm vlč. Matijom Pavlakovićem i duhovnikom vlč. Petrom

Mlakarom. Sjemeništarci su animirali liturgiju svojim pjevanjem, ali također iznijeli su i svjedočanstvo poziva te kako se živi u sjemeništu.

15. studenoga: Deveteročlana obitelj Kanceljak na Laudato TV u emisiji »Blagoslovjen tek« svojim primjerom svjedočili su kako Gospodin predivnim plodovima blagoslivlja one koji Njega stave na prvo mjesto u životu, koji po Njegovoj volji žive i koji se u Njega uzdaju. Pokazali su i kako spremaju junetinu u kestenu s domaćim njokima.

16. studenoga: Prve klupe koje su obnovljene i tapecirane vraćene su u crkvu. Također obnovljeni su svi podesti i radijatori kod klupa.

18. studenoga: Prvi mjesecni susret za srednjoškolce.

22. studenoga: Večernja sveta misa u 18.30 bila je svečanija na kojoj su sudjelovali zborovi: Župni zbor Pharmacopaea Coelestis – LJEKARNA NEBESKA, te zbor mladih ADVOCATA CROATIAE.

22. studenoga: Započela je obnova stepenica na koru prema crkvi koje su se bile urušile.

24. – 25. studenoga: Župnik je sudjelovao na četvrtom zasjedanju Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije u dvorani Vjenac Nadbiskupijskog pastoralnog instituta u Zagrebu. Tema ovog zasjedanja bila je »Crkva zagrebačka u hrvatskome društvu«, a članovi Sinode raspravljali su o promicanju jedinstva među kršćanima, međureligijskom dijalogu, karitativnoj zauzetosti Crkve, socijalnoj dimenziji crkvenoga djelovanja, o kulturi, znanosti i umjetnosti u Crkvi, katoličkim odgojno-obrazovnim ustanovama te o Crkvi i medijima.

26. studenoga: U nedjelju nakon sv. mise na Čretu u 11 sati bio je Božićni sajam na kojem su se prodavali dječji radovi iz naše dječje radionice - adventski vjenčići, slike s božićnim motivima i snježne kugle.

PROSINAC:

1. – 3. prosinca: Župnik je sudjelovao na međunarodnom kongresu u Rimu pod nazivom: »*Dodite i vidite*« (Iv, 1,39). *Pastoral zvanja i posvećeni život. Horizonti i nade.*

Kao član povjerenstva za zvanja pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji sudjelovao je zajedno s ostalim članicama: s. Anom Begić, s. Marijom Zrno i s. Idom Malnar. Ovo je jedan od susreta kao priprema za Sinodu biskupa koja će se održati 2018. godine na temu: »Mladi, vjera i razlučivanje poziva«.

2. prosinca: Pod večernjom svetom misom bio je blagoslov adventskog vijenca u kojem su sudjelovala naša djeca zajedno sa svojim vjeroučiteljima.

3. prosinca: Za Prvu nedjelju adventa bio je DUHOVNI SUSRET HRVATSKIH BRANITELJA pod geslom: *Nek svijetli vaša svjetlost pred ljudima* (Mt 16,1). Tako se nastavio već tradicionalni susret hrvatskih branitelja u našem svetištu kroz vrijeme došašća i korizme.

4. prosinca: Započele su mise zornice u 6 sati u Remetama i na Črebu.

8. prosinca: Postavljene su Karitasove kutije po trgovinama naše župe u koje se do 21. prosinca moglo staviti nešto od namirnica za Božić našim siromašnim župljanima.

9. prosinca: Filmska večer za mlade.

10. prosinca: Pod župnom misom pomoćni biskup zagrebački mons. Mijo Gorski krstio je šesto dijete iz obitelji Knežević, malu Maricu.

11. prosinca: Započelo se s renoviranjem sakristije.

15. prosinca: U našoj crkvi snimao se koncert Simfonijskog orkestra HRT-a koji je prikazan na Božić.

16. prosinca: Mjesečni susret za srednjoškolce.

17. prosinca: U nedjelju 17. prosinca na izlazu iz crkve, kao i svake godine, darivalo se novcem u akciji našega Karitasa »5 kuna za Karitas«.

18. prosinca: U remetskoj crkvi održao se svečani Božićni koncert *El musicante* škole gitare koja već drugu godinu djeluje u našoj župi. Sudjelovali su osnovnoškolci i srednjoškolci i njihove obitelji iz čak šest zagrebačkih župa. Na programu su bile božićne pjesme koje su ove godine odabrali sami učenici. Iza koncerta slijedilo je druženje u samostanskoj dvorani.

24. prosinca: Župnik je uređivao emisiju »Razlog nade« na Laudato TV u kojoj je tumačio evanđelje 4. nedjelje došašća.

Koncert
Simfonijskog
orquestra HRT-a

ROĐENJE SPASITELJA SVIJETA!

Evanđelist Luka,
pripovijeda kako je izišla naredba cara Augusta
da se provede popis stanovništva.
Bio je to prvi popis tada, za vrijeme Kvirinijeva
upravljanja Sirijom.
Svi su išli na popis stanovništva. Marija i Josip,
jer potječe iz doma Davidova, također su otišli
na popis stanovništva; prije nego što će roditi
Isusa.

Vita Mandušić, 5 razred

Marija je bila trudna, pred porodom.
Prije nego što će roditi Isusa, zajedno sa svojim
mužem otišli su
u Betlehem na popis stanovništva.

Iva Lovrić, 5 razred

Marija i Josip nakon popisa stanovništva,
tražili su mjesto gdje će Marija roditi Isusa.
U gradu Betlehemu, za njih nije bilo prostora.
Našli su mjesto u štalici kod pastira u
Betlehemskom gorju.
Tu je Marija rodila našega SPASITELJA SVIJETA.

Mona Matanić, 5 razred

BIBLIA,
sveta knjiga kršćana.
Iz nje učimo sve o Isusu. O njegovom dolasku na
svijet.
Rodio se za nas: da mi budemo dobri i vrijedni.
Ove dane kada se pripremamo za Božić, da
budemo radosna i sretna srca prema svojim
bližnjima.

Ema Blaić, 5 razred

VJENČANI – SREBRNI, 1992.

Franjo Lukačević i Suzana Grginić, Darko Župan i Nevenka Božina, Miljenko Logušić i Alena Velika, Željko Perković i Nataša Bašek, Vladimir Mirko Kapetanić i Vesna Kolar, Milivoj Igrec i Gordana Zovko, Jozo Matić i Marijana Kurevija, Siniša Žunec i Lidija Bešić, Miro Đureković i Željka Marić, Darko Pisk i Snježana Blažević, Zvonimir Lupinski i Marija Medved, Rene Hornlein, i Ines Ana Belaj, Siniša Lončar i Sandra Kadoić, Miroslav Basić i Branka Bošnjak, Saša Plah i Snježana Benko, Stipe Kolić i Inga Uremović, Hrvoje Svjetličić i Movrinka Mamić, Želimir Grbavec i Lidija Seremlej, Ante Kelava i Željka Perković, Miroslav Miletić i Peggy Senjić, Davor Žagar i Mirjana Mamić, Josip Havidić i Milka Bionda, Goran Šmunc i Ljiljana Kuhar, Hrvoje Pernar i Laura Mikac, Darko Pernar i Tatjana Šlipetar, Zlatko Pečanić i Manuela Bedran, Ivan Matošinec i Anica Miloš, Stipo Lukić i Milja Šujić, Berislav Števanja i Ines Bastić, Mario Kašner i Jasmina Uremović, Anto Kozina i Ruža Kljaić, Želimir Eberling i Anita Šušak, Dražen Markus i Margareta Šarić, Slobodan Lušić i Nada Kujundžić, Damir Prišlin i Suzana Kaniža, Srećko Filipović i Lucija Matijević, Tomislav Matijašević i Irena Klemar, Marko Davor Miletić i Dragica Kutija, Boro Marko Kopčić i Bosa Slijepčević, Pavo Pašalić i Brankica Šelendić, Drago Kobeščak i Ivanka Slovinac, Melvin Josip Šimek i Jasmina Černeli, Franjo Habjanec i Ana Sokač, Marijan Buden i Natalija Medić, Miroslav Bosanac i Ljubica Benović, Tomislav Iličković i Sanda Bulat, Jadranko Palada i Aleksandra Paunović, Vinko Đundić i Vesna Purić, Tomislav Lukač i Jasmina Anica Saletović, Milan Nagy i Ksenija Renko, Božidar Domitrović i Dragica Gordana Švec, Nikola Beranek i Nadežda Zlatkova, Ante Križić i Mara Brekalo, Stanko Mikulek i Marina Efendić, Davor Juravić i Davorka Dervenkar, Ante Maleš i Zlata Kranjčec, Duško Badovinac i Snježana Palijan, Tihomir Živković i Slavica Krivić, Krešimir Novak i Ivanka Čavar, Ivica Bezmalinović i Snježana Đurić, Gordan Nikola Mršić i Tatjana Majdak, Goran Potkonjak i Marija Aleksandra Pavković, Zdravko Kecerin i Irena Tomašegović, Zoran Premužić i Anica Đurđević, Ivan Dukmenić i Valentina Bošnjak, Ivica Pezo i Alenka Odak, Goran Kukec i Mira Čavar, Ivo Matijević i Andrea Jelavić, Tomislav Pašalić i Andrea Marija Krpan, Marijan - Ignac Lončarić i Vesna - Marija Kozlina, Senad Stjepan Husić i Željka Jakopčević.

VJENČANI – ZLATNI, 1967.

Ivan Dolovčak i Slavka Gabrić, Ivo Dučić i Marija Rešetić, Rudolf Pasanec i Marica Kontek, Ivan Lovrić i Barica Grobenski, Ivan Mlinarić i Marija Radoević, Blaž Petrinjak i Zora Fruk, Ivan Bakmes i Jacinta Fabijanić, Miljenko Jelača i Marija Barbieri, Ivan Fabijanec i Đurđa Havidić, Josip Perović i Terezija Hudinčec, Ivan Kožić i Andjela Kos, Mirko Pećar i Anica Šurina, Ladislav Kontek i Dušanka Zlonoga, Željko Pečić i Nada – Marija Gršetić, Mato Cesarec i Zorka Vrkić, Ivan Zubak i Vera Pilpah, Ivan Kurek i Nena Buretić, Dragutin Gjurinić i Zvjezdana Kovačev, Vladimir Štiglić i Slavica Šmaguc, Ivan Grgić i Marija Novosel, Mijo Kuzminski i Radojka Sedlanić, Stipe Mandić i Monika Stanić, Drago Sršek i Nevenka Rogina, Dragutin Ljubić i Ljiljana Novak, Alojzije Horvat i Marija Kovačević, Juraj Culej i Barica Hanžek, Ivan Kanceljak i Nada Mihalinčić, Zdravko Berković i Silvia Kučera, Slavo Vranjković i Jasmina Jarec, Ivan Sertić i Ana Vuksan.

IZVADCI IZ MATICE ŽUPE /od 8. srpnja do 6. prosinca 2017./

KRŠTENI

Jana Vukovac, Lili Ana Madžar, Ela Marta Zeba, Marko Letica, Marta Marincel, Jan Kevešević, Mata Čengija, Iva Štimac, Petar Žbulj, Uma Sofia Antolić Mezin, Erik Bogović, Ivan Komerlin, Petar Erak, Jako Mišić, Klara Validžić, Kiara Ćurić, Tereza Nakioski, Maks Navratil, Leon Mužek, Luka Mihael Išek, Bruno Gregov, Sofija Kelava, Viktor Jakovac, Franko Horvatić, Paula Ježić, Paula Lacković, Pia Mitić, Laura Krivdić, Katja Rade, Laura Gržetić, Andrija Zugaj, Andreas Asan, Amarie Asan, Mislav Ručević, Elena Tenšek, Stella Lukač, Lucas Poslon, Lucija Renić, Petra Marija Ljubek, Luka Matković, Petar Boščić, Gabrijel Nakić, Hana Gačić, Nikola Gačić, Magdalena Vuković, Matej Zovko, Marija Kovačević.

VJENČANI

Grgo Gale i Sabina Červar, Josip Rodić i Katarina Drinovac, Danijel Makarun i Tamara Rudan, Zvonimir Tišljar i Vesna Jergović, Luis Filipe Marques Ramos i Marta Iva Grković, Tom Fot i Kristina Stanić, Ivica Matić i Iva Biočić, Dejan Hrastinski i Sanja Tkalcic, Nino Josipović i Tihana Ravlić, Josip Mrša i Nikolina Jakopović, Damir Krivdić i Ana Kržak, Jakov Galac i Petra Alagušić, Ivan Bartolec i Danijela Marija Šimić, Zlatko Glasnović i Roberta Berišić, Tomo Dodić i Matea Lukačević.

UMRLI

Ivan Milek, Ante Mandić, Dragutin Bukovac, Matija Balen, Mrija Skender, Suzana Crnomarković, Bara Trkanjec, Vladimir Matković, Slavica Sršek, Julka Milinković, Đuro Kolarević, Vedrana Đurić, Miljenko Tenšek, Jelene Cerovec, Vjekoslav Pažur, Ivan Ostoja, Darko Pernar, Marija Ljolje, Vjeran Dasović, Marijan Šiško, Slava Mihetec, Tomislav Mlinarić, Olga Milčec, Vladimir Spudić, Štefanija Bartolec, Branimir Rucner, Jakov Mimica Galinov, Slobodan Iličić, Jozo Rusan, Antonija Golub, Suzana Mezin, Ivan Oreč, Mrija Lukačić, Pavica Tkalcic, Ilijia Ljubičić, Dragutin Hundić, Ivan Fabijanec.

Hrvoje Habljak

PETROVINA - DOMAGOVIĆ: Spomenik o 330. obljetnici smrti hrvatskoga velikana povijesne prekretnice Hrvatskome velikanu Martinu Borkoviću, zagrebačkome biskupu, banskom namjesniku i pavlinu, prvom koji je ishodio dopusnici da se na lepoglavskom i zagrebačkom učilištu prizna još 1671. pravo podjeljivanja akademskih stupnjeva, o 330. obljetnici smrti u njegovom rodnom mjestu Domagović u župi Petrovina slavljena je misa zahtvalnica i blagoslovjen spomenik. Kao lučonoša obrazovanja, posebno kao domoljub i banski namjesnik, biskup Borković je 1687. inicirao da Hrvatski sabor jednoglasno proglaši sv. Josipa zaštitnikom hrvatskoga kraljevstva. Uz to, tada drugi pavlinski samostan u hrvatskom kraljevstvu zagrebačke Remete sa svojim čudotvornim kipom dobile su naziv svetišta Najvjernije Majke Zagovornice Hrvatske.